

DOMMERHÅNDBOKA

2019

HÅNDBOK FOR JAKTPRØVEDOMMERE.

FUGLEHUNDPRØVER

Regelverk med kommentarer.

Gjelder fra 01.01.2019 til 31.12.2023.

Innhold

FORORD	5
1. FELLESBESTEMMELSER.....	6
1.1. ARRANGEMENT.....	6
1.1.1. Generelt.....	6
1.1.2. Søknad om å avholde prøve.....	6
1.1.3. Prøvedokumenter.....	6
1.1.4. Ledelse av prøven.....	7
1.1.5. Overtegning.....	8
1.1.6. Avlysning av prøven.....	8
1.1.7. Godkjenning av prøven.....	8
1.2. DELTAKELSE M.V.	8
1.2.1. Hunder.....	8
1.2.2. Helsestatus.....	9
1.2.3. Førere.....	9
1.2.4. Påmelding og påmeldingsavgift.....	9
1.2.5. Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift.....	10
1.2.6. Avvisning av hund.....	10
1.2.7. Utestengelse av hund.....	10
1.2.8. Doping – kunstig stimulering.....	11
1.3. DOMMERE.....	11
1.3.1. Oppnevning av dommere.....	11
1.3.2. Dommerfordeling, terrengfordeling og startrekkefølge.....	12
1.3.3. Dommeroppgaver.....	12
1.4. OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.....	13
1.4.1. Opptreden og disiplinærforhold.....	13
1.4.2. Klager.....	13
1.5. DISPENSASJON.....	14
2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT.....	14
3. REGLER FOR HØYFJELLS- OG LAVLANDSPRØVER.....	16
3.1. KLASSEINNDELING.....	16
3.2. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.....	17
3.2.1. Skyting.....	18
3.2.2. Apport.....	19
3.2.3. Føring av hund.....	20
3.2.4. Krav og fordringer.....	20
3.3. PREMIERING.....	24
3.3.1. Kvalitetsklasser.....	24
3.3.2. Konkurransklasse.....	25

3.3.3. Nasjonale og internasjonale sertifikat.	25
4. REGLER FOR SKOGSFUGLPRØVER, KOMBINERTPRØVER OG APPORTBEVISPRØVER. .	25
4.1. REGLER FOR SKOGSFUGLPRØVER.....	26
4.1.1. Arrangement.	26
4.1.2. Klasse.	26
4.1.3. Prøvemåte og bedømmelse.....	26
4.1.4. Krav og fordringer.	26
4.1.5. Premiering.	27
4.2. REGLER FOR FULLKOMBINERT JAKTPRØVE, APPORTPRØVE.....	27
4.2.1. Fullkombinertprøve.....	27
4.2.2. Apportprøve.....	28
4.2.3. Premiering.	30
4.3. APPORTBEVIS/APPORTBEVISPRØVE.	31
4.3.1. Apportbevisprøve.	31
5. REGLER FOR HØYSTATUSLØP.	32
5.1. REGLER FOR NORSK DERBY.....	33
5.1.1 Generelt.....	33
5.1.2. Arrangement.	33
5.1.3. Deltakelse.	33
5.1.4. Påmelding.....	33
5.1.5. Prøvemåte og bedømmelse.....	33
5.1.6. Dommerkritikker.	34
5.1.7. Premiering.	34
5.1.8. Derbykomitèen.	34
5.1.9. Regler, forandringer, dispensasjoner.....	35
5.2. REGLER FOR UNGHUND GRAND PRIX.....	35
5.2.1. Generelt.....	35
5.2.2. Arrangement.	35
5.2.3. Deltakelse.	35
5.2.4. Påmelding.....	35
5.2.5. Prøvemåte og bedømmelse.....	35
5.2.6. Dommere.....	36
5.2.7. Premiering.	36
5.3. REGLER FOR UNGHUND ARCTIC CUP.	37
5.3.1 Generelt.....	37
5.3.2 Arrangement.	37
5.3.3 Deltakelse.....	37
5.3.4 Påmelding.....	37
5.3.5 Prøvemåte og bedømmelse.....	37

5.3.6 Dommerkritikker	38
5.3.7 Premiering:	38
5.3.9. Regler, forandringer, dispensasjoner.....	38
5.4. REGLER FOR NORSK UNGHUNDMESTERSKAP LAVLAND.	39
5.4.1. Generelt.....	39
5.4.2 Arrangement.	39
5.4.3. Deltakelse	39
5.4.4. Påmelding.	39
5.4.5. Prøvemåte og bedømmelse.....	39
5.4.6 Premiering.	40
5.5. REGLER FOR SØR-NORSK UNGHUNDMESTERSKAP.	40
5.5.1. Generelt.....	40
5.5.2. Arrangement.	40
5.5.3. Deltakelse.	40
5.5.4. Påmelding.	41
5.5.5. Bedømmelse.	41
5.5.6. Premiering.	41
5.6. REGLER FOR NORGESMESTERSKAP HØYFJELL OG LAVLAND.	41
5.6.1. Arrangement.	41
5.6.2. Overtegning.	41
5.7. NM SKOG.....	42
5.7.1. Arrangement.	42
5.7.2. Deltakelse.	42
5.7.3. Prøvemåte og bedømmelse.....	42
5.7.4. Spesielt for kvalifiseringspartiene - premiering.	42
5.7.5. Slipptid.....	43
5.7.6. Spesielt for finalepartiene.	43
5.7.7. Premiering.	43
5.8. NM LAG (Vinter, høyfjell - høst og lavland).	44
Vedtatt av raseutvalget 15/11-2018.	44
5.8.1. Arrangement.	44
5.8.2. Deltakelse.	44
5.8.3. Prøvemåte og bedømmelse.....	45
5.8.4. Premiering NM lag.	47
5.8.5. Premiering NM lag individuelt.	47
6. ETIKK.....	47
7. GJENNOMFØRING AV JAKTPRØVEDOMMERUTDANNING.	48
8. AUTORISERING, AVAUTORISERING AV DOMMERE.	48
8.1. Autorisasjon og avautorisering.	48

8.2. Opprettholdelse av dommerautorisasjon.....	48
8.3. Regodkjenning.....	48
9. JAKTPRØVESKJEMAET – TALLKARAKTERER.....	49
10. UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA.....	54
10.1. KRITIKKSKRIVING.....	54
10.2. KRITIKKENS INNHOLD.....	54
10.3. KRITIKKSKJEMAET - MAL FOR KRITIKKSKRIVING.....	54
10.4. DISPOSISJON OG UTFORMING.....	55
10B. UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA PÅ APPORTPRØVER.....	57
10B.1 Kritikkskriving.....	57
10B.2 KRITIKKENS INNHOLD.....	58
10B.3 UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA.....	58
11. TERMINOLOGI.....	60
12. NORSK JAKTCHAMPIONAT (NJCH).....	63

FORORD

Dommerhåndboka 2019 inneholder regelverket for fuglehundprøver oppdatert med endringene som ble vedtatt av Fuglehundtinget i mai 2018. Det har vært en tidkrevende jobb mot NKK for å få regelverket slik det bør være med bl.a formålsparagrafen inn under pkt 1. Kommentarer er satt inn i kursiv og oppdatert slik at de har med seg konklusjoner fra dommerkonferansene. Etter regelverket er jaktprøveskjemaet med utfyllende kommentarer satt inn. Kapittelet som særlig tok for seg dommerutdanningen er tatt ut da dette er presentert i eget kompendium som ligger tilgjengelig på FKF's nettsider.

Denne utgaven av dommerhåndboka ligger også på nettsidene til FKF i PDF format. Den må da skrives ut av hver enkelt. Vi ber alle om å lese grundig gjennom dommerhåndboka for å bli oppdatert på regelverksendringene og gjøre seg kjent med innholdet. Felt med «*Kommentar*» viser hvordan jaktprøveregelverket skal forstås og praktiseres. Dette har kommet fram på dommerkonferanser, i praktisk utøvelse og sedvane.

FKFs Dommerutvalg.

9. utgave, desember 2018.

Reidar Nilsen

Fredrik Walby

Sigmund Nyborg

Nils B Skar

Odd Harald Spørboen

1. FELLESBESTEMMELSER.

FORMÅL: *Prøvens hovedformål er å:*

Avprøve og kartlegge hundens bruksegenskaper.

Tjene avlsarbeidet.

Høyne jaktkulturen og jaktens anseelse.

Bedre jakthunddressuren.

Prøvene skal så vidt mulig legges opp som sportslig utøvet, praktisk jakt.

1.1. ARRANGEMENT.

1.1.1. Generelt.

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

Raseklubber kan søke om å holde lukket prøve for den rase/de raser som klubben har raseansvar for. For lukkede prøver er kun resultater fra kvalitetsklassene registreringsberettigede i FCI.

1.1.2. Søknad om å avholde prøve.

De til enhver tid gjeldende søknadsrutiner og søknadsfrister slik de er offentliggjort på www.nkk.no må følges. Det opprettes lokale samordningsutvalg som utarbeider forslag til terminlister for oversendelse til Fuglehundklubbenes Forbund (FKF). FKF koordinerer søknadene og fastsetter terminlista. Terminlista godkjennes av Hovedstyret i NKK eller den Hovedstyret har bemyndiget og offentliggjøres på www.nkk.no.

1.1.3. Prøvedokumenter.

Prøvedokumenter hentes fra NKKs internettsider.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere må oppgave over disse sendes NKK 4 uker før prøven for klarering. Ved bruk av utenlandsk dommer må det oppnevnes norsk NKK-representant. Det bør ikke benyttes utenlandske dommere ved NM arrangement.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK de rapporter som er beskrevet i prøvedokumentene som er hentet fra NKKs nettsider. Innen samme frist skal data fra jaktprøveskjema legges inn i DogWeb Arra i henhold til forbundenes ønsker. Oppgjør for aktivitetsavgift skjer etter gjeldende rutiner.

Prøvemappen blir returnert fra NKK hvis:

- Dommerens underskrift mangler på partilisten.
- Hundenes registreringsnummer ikke er oppgitt eller er feil.

Partiliste og kritikkskjema må inneholde korrekte opplysninger. Dersom det blir endringer i partiet må partiliste og kritikkskjema korrigeres.

Kritikkene og et eksemplar av resultatlistene sendes direkte til de respektive raseklubber/forbund som oppbevarer skjemaene i minst et år.

Kommentar: Innen samme 4 ukers frist skal det sendes oversikt over fuglebestand, statistikk over deltakere og premierte til FKF. Det skal også gis opplysninger om antall deltakere første dag i VK. Det må meldes fra dersom prøven er avlyst.

1.1.4. Ledelse av prøven.

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår tolkning av reglene. Arrangøren oppnevner prøvens leder som er høyeste myndighet på alle andre områder enn tolking av regelverket. Arrangøren oppnevner også NKKs representant og vararepresentant som må være dommer autorisert av NKK. Prøvens leder og NKKs representant / vararepresentant kan ikke være samme person. NKKs representant skal være tilstede alle prøvedager. NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under. Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn kan de imidlertid ikke influere.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder, og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program. Hundefører skal under prøven følge prøveleder og dommers anvisninger.

Prøveleder og NKKs representant kan etter egen vurdering delta på prøven. Dommer eller dommerkandidat kan ikke bedømme hund som eies av husstandens medlemmer eller føre hund til bedømmelse den dagen de fungerer som dommere. På skogsfuglprøver og apportprøve kan dommer delta på et parti og dømme et annet parti samme dag.

1.1.5. Overtegning.

Ved overtegning skal det foretas trekning mellom hunder som er påmeldt innen fristen. NM arrangement: Se pkt 5.6.2 og 5.7.2.

1.1.6. Avlysning av prøven.

Prøvens leder kan i samråd med NKKs representant avlyse, utsette eller avbryte prøven dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven. Dommer kan avslutte eller utsette bedømmingen når forholdene vurderes slik at det er uforsvarlig å fortsette.

Avlysning av prøve på grunn av ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene tas til etterretning. Arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende NKK en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år. For øvrig plikter arrangør å avholde terminfestede arrangementer og brudd på denne plikten kan det reageres mot etter NKK lover.

1.1.7. Godkjenning av prøven.

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene er tellende når prøven er anerkjent.

1.2. DELTAKELSE M.V.

1.2.1. Hunder.

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. Hunder med norsk eier som er registrert i utenlandsk register må omregistreres til NKKs register før påmelding. Ved omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige registreringsnummeret. Hunder som er fratatt retten til å delta på prøver av NKK eller samarbeidende utenlandsk kennelklubb har ikke rett til å starte så lenge utelukkelsen varer. Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer. Det er forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. NKK utferdiger startbevis når det sendes inn veterinærattest som fyller kravene i kuperingsforskriften.

Naturlig stumphale: Det vises til NKUs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

Kommentar: Breton kan være født med naturlig stumphale eller ulike grader av dette. Disse trenger ikke startbevis fra NKK.

1.2.2. Helsestatus.

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksinerings, se om dette på www.nkk.no. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør. Hund kan ikke delta dersom den er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager. For øvrig gjelder Dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranser.

1.2.3. Førere.

Rett til å delta har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett. Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utelukkelsen varer. Om rett for dommere og prøveleder til å delta se pkt 1.1.4.

- En fører kan ikke starte med mer enn 5 hunder på samme parti. Arrangøren kan redusere antallet hvis det er nødvendig.
- Fører som starter med 3 hunder eller flere på samme parti skal ha med hjelper til å ta hånd om de hunder som ikke er i slipp. Hjelper skal ikke selv føre hund på partiet.
- Etter at prøvingen av en hund er begynt kan den ikke bytte fører eller trekkes fra videre prøving uten samtykke fra dommer, dog kan fører byttes hvis prøven går over flere dager. Hunder med samme fører skal ikke prøves sammen uten at dommer finner dette nødvendig av hensyn til prøvens avvikling.
- Deltagelse skjer på eget ansvar, fører må være fysisk skikket og skal medbringe nødvendig utstyr tilpasset årstid, terreng, vær og føre.

1.2.4. Påmelding og påmeldingsavgift.

All påmelding er bindende. Påmelding som ikke er korrekt, mangler opplysninger eller kommer for sent har arrangør rett til å avvise. Deltaker som ikke er medlem av en av NKKs medlemsklubber, samarbeidende klubber eller kennelklubb NKK samarbeider med skal betale dobbel påmeldingsavgift. Påmelding skjer gjennom web-påmelding via «min side» på NKKs nettsider. Eventuell manuell påmelding avtales med arrangør.

For hunder som meldes på i VK (vinnerklasse) gis opplysninger om når hunden siste gang oppnådde 1. AK eller VK-premie.

1.2.5. Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift.

Påmeldingsavgiften (fratrasket 25% administrasjonsgebyr) betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas.
- Ved forfall legitimert ved veterinærattest eller legeattest for fører, som foreligger senest 12 timer før opprop. For løpske tisper godkjennes egenerklæring på standardisert skjema.
- Deltaker på venteliste ikke får plass.

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven, se punkt 1.2.6 og 1.2.7.

Ved bortvisning av deltaker refunderes ikke påmeldingsavgiften, se punkt 1.4.1. Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet har ikke ansvar for tap eller skade ut over tilbakebetaling av startkontingenten.

Kommentar: Påmeldingsavgift tilbakebetales ikke når prøven avlyses eller avbrytes av prøvens ledelse eller dommer fordi forholdene vurderes slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven.

Påmeldingsavgiften refunderes for deltaker som skriftlig trekker seg fra ventelisten senest en uke før prøven starter.

Egenerklæringsskjema for løpske tisper finnes på FKF's nettsider. Dette må foreligge hos arrangør senest 12 timer før opprop.

1.2.6. Avvisning av hund.

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Løpske tisper avvises.

1.2.7. Utestengelse av hund.

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeelig, for eksempel jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og gis automatisk midlertidig utestengelse fra NKK-arrangementer inntil saken er ferdig behandlet av fagkomiteen for den aktuelle prøvegrenen.

Fagkomiteen kan oppheve midlertidig utestengelse. Fagkomiteens avgjørelse kan påklages til Særkomiteen. Saken behandles etter NKKs saksbehandlingsregler. På prøver hvor det kreves sauerenhetsbevis skal originalen av dette medbringes i felt. Dersom en hund jager sau skal dommer inndra sauerenhetsbeviset og dommer skal rapportere alvorlige hendelser mellom sau og hund.

Ved utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Forhold i prøveområdet kan av tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

***Kommentar:** Ved mindre alvorlige hendelser kan dommer inndra sauerenhetsbeviset uten å skrive rapport. Hunden må da gjennom ny sauerenhetsdressur før den igjen kan starte på jaktprøve.*

1.2.8. Doping – kunstig stimulering.

NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler skal følges.

1.3. DOMMERE.

1.3.1. Oppnevning av dommere.

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

UK og AK kan dømmes av enten en eller to dommere. I VK skal det benyttes to dommere. Settedommer kan bare dømme UK / AK sammen med autorisert dommer ved behov.

- Dommerkandidat som har bestått Kongsvold 1, kan gå som settedommer i VK kvalifisering fram til autorisasjonsprøven året etter. Gjelder ikke under NM og Norsk Derby.
- Samme dommer kan dømme flere VK-dager på samme prøve. FKF oppnevner dommere til semifinale og finale i Norsk Derby, Norgesmesterskap individuelt og lag.
- Medlemsnummer i NKK er det samme som dommernummer. Kritikkskjema underskrives med maskinsignatur eller signering.
- Dommerkandidater som skal ha godkjent sine arbeider skal gå som settedommere i kvalitetsklassene og som elever/settedommer i vinnerklasse. Som settedommer går vedkommende som fullverdig dommer, dog er det den autoriserte dommeren som tar den endelige avgjørelsen. Settedommer skal ikke undertegne partilisten eller kritikkskjema. Som dommerelev i VK går dommerkandidaten ved siden av dommerparet, og elevens observasjoner og synspunkt skal ikke tas med i bedømmingen.

Evaluering og opplæring er viktige momenter overfor dommerkandidater som tar elev- og settedommerarbeid.

- Dommerkandidater som ikke består autorisasjonsprøven kan gå som settedommer i VK med begrensninger som beskrevet over fram til autorisasjonsprøven året etter. Dommerkandidatene kan bare gå som settedommere med dommere som for hvert enkelt kandidatarbeid er godkjent av det lokale dommerutvalg, se skjema «Gjennomføring av kandidatarbeider under dommerutdanning i regi av Fuglehundklubbenes Forbund».
- Når VK arrangeres over flere dager anbefales det å benytte forskjellige dommere de ulike dagene.

1.3.2. Dommerfordeling, terrengfordeling og startrekkefølge.

Prøveledelsen fordeler dommere og terreng på de forskjellige klasser og partier. Videre avgjør ledelsen i hvilken rekkefølge hundene skal prøves første gang. I konkurranseløp foretas trekning. Førere med flere hunder i samme klasse (jfr. pkt.1.2.3 førere) får disse plassert på samme parti. Skulle den fastsatte rekkefølgen by på praktiske problemer kan dommer forandre rekkefølgen. Ved oppslag/info på arrangørens nettsider eller på annen måte gis det i god tid meddelelse om dommerfordeling, terrengfordeling, startrekkefølge samt tid og sted for opprop og start.

Kommentar: Ved oppsett av 2. runde i VK skal det tas utgangspunkt i den trukne startrekkefølgen fra 1. runde. Hund nr.1 går mot hund nr. 3, hund nr.2 mot hund nr.4 osv slik at hundene, såfremt det lar seg praktisk løse, ikke får slipp mot samme hund som i 1.runde.

1.3.3. Dommeroppgaver.

- Påse at førers navn og hundens registreringsnummer er angitt på kritikken og foreta stikkprøver på dokumentasjon av dette.
- Under prøven bedømme hundens prestasjoner i henhold til gjeldende regelverk.
- Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avslutte avprøvingen.
- Dommer skal framstå nøytral også når det gjelder klær og utstyr den dagen man dømmer.

Dommeren skal:

- Før prøven starter gi det samlede prøveparti en orientering med praktiske opplysninger om prøvens avvikling, herunder informere om ansvaret ved våpenbruk og de forsiktighetsregler som må iakttas.

- Under prøven bedømme og beskrive hundens prestasjoner på FKFs gjeldende kritikkskjema. Av kritikken skal fremgå begrunnet avgjørelse for hver hund.
- Etter slipp orientere deltakerne om hundens prestasjoner (åpen bedømmelse).
- I konkurranseklasser skal hundene rangeres fortløpende
- Snarest etter at en hund er ferdig prøvet, begrunne dette og levere kopi av kritikkeksemplar til fører hvor dommerens navn framkommer.
- Snarest etter at partiet er ferdig bedømt levere dommerboken til prøveledelsen. Dommerboken skal inneholde premieliste og kritikkskjema for alle hunder. Kritikkskjemaene skal være godt lesbare med fullstendige kritikker og tallkarakterer. Partiliste skal påføres dommernummer og undertegnes av dommer(e) om ikke dette skjer/gjøres elektronisk.

1.4. OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.

1.4.1. Opptreden og disiplinærforhold.

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakere og tilskuere skal rette seg etter anvisning fra dommer og prøveledelsen. Deltaker skal respektere dommerens avgjørelser. Retten til å klage på avgjørelser er regulert i punkt 1.4.2. Usportslig opptreden i forbindelse med dommerens beslutninger er ikke tillatt.

Brudd på regler eller anvisninger fra dommer eller prøveledelsen kan medføre advarsel eventuelt bortvisning fra prøveområdet. Dommer og prøveleder som observerer alvorlige forseelser plikter å rapportere disse til NKK representanten innen prøvens avslutning. Disiplinære forhold i forbindelse med prøven kan også av enhver tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp. NKK representanten omtaler brudd på jaktprøveregelverket i sin rapport til NKK som eventuelt fastsetter en reaksjon. For øvrig gjelder NKKs lover kapitel 7.

1.4.2. Klager.

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages. Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene kan før prøven avsluttes innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet. Denne avgjørelsen kan påklages til

NKK innen 1 uke sammen med protestgebyr. Protestgebyret er til enhver tid lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKK utstillinger. Protestgebyret tilbakebetales hvis klagen tas til følge.

Kommentar: Det er ikke anledning til å levere klage etter jaktprøveregelverket etter at prøven er avsluttet. Prøven regnes som avsluttet når prøveleder og NKK representant har gått gjennom prøvedokumentene etter at siste prøvedag er avsluttet. Unntak er forhold det ikke er mulig å avdekke under prøven og brudd på NKKs lover som har foreldelsesfrist på 2 år.

1.5. DISPENSASJON.

NKKs Hovedstyre/NKKs jakthundkomitè kan når særlige omstendigheter gjør det påkrevet dispensere fra disse regler generelt eller i enkelttilfeller.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT.

2.1. Arrangøren oppnevner NKKs representant og vararepresentant.

2.2. Det skal benyttes autoriserte dommere. Representanten er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler.

2.3. Representanten må være tilstede alle prøvedager. NKKs representant kan etter egen vurdering delta på prøven og/eller dømme hvis det er behov for dette.

2.4. Om disiplinære forhold oppstår tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes skal saken rapporteres til NKK. Rapport som behandles av NKK-representanten skal sendes NKK første virkedag etter jaktprøven slik at NKK eventuelt kan iverksette midlertidige forføyninger.

2.5. NKKs representant skal fortløpende gjennomgå dommerkritikkene fra dagens prøve og spesielt kontrollere at det er overensstemmelse mellom beskrivelse og premiegrad. Hvis dette ikke er tilfelle tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer. Premiegrad kan eventuelt endres på stedet forutsatt at feil bruk og/eller fortolkning av prøvereglene kan påpekes. Den fastsatte premiegrad kan etter dette ikke endres dersom det ikke påpekes formelle feil ved arrangementet.

2.6. NKKs representant skal så langt som mulig benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.

2.7. Når prøven er avsluttet skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter.

2.8. Hvis det fungerer dommerkandidater ved prøven skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disse arbeider sammen med de aktuelle dommere.

2.9. NKKs representant og prøvens leder kan gå med dommerkandidat.

Kommentar: Følgende skal/kan rettes på kritikken og må tas opp med aktuell dommer(e), med unntak av når det som rettes går klart fram av teksten i kritikken. Foruten premiegrad også åpenbare feil slik som manglende påføringer som har betydning for registrering av hundens data. Videre manglende utfylling i feltet for fuglebehandling (stand, reis, presisjon) og tydelig feilføring i felt for søkskvaliteter og viltfinnerevne. De data som legges inn i DWA er det offisielle for hundens prestasjoner den dagen og kritikk og kritikk-kopi må endres **før** punsjing. **ALLE** kritikker skal leses.

3. REGLER FOR HØYFJELLS- OG LAVLANDSPRØVER.

Prøvene skal så vidt mulig legges opp som sportslig utøvet, praktisk jakt. Hundene slippes parvis. Dommer avgjør slippetid og antall slipp den enkelte hunden skal ha i løpet av jaktprøvedagen. Bortsett fra for første slipp er det dommer som avgjør hvilken makker hunden skal ha. For å stille på høstprøve kreves at hunden har sauerenhetsbevis. Rett til å utstede sauerenhetsbevis har aversjonsinstruktører som er godkjent i henhold til avtale mellom NJFF, FKF samt hare- og elghundforbundet. Nordiske sauerenhetsbevis godkjennes også. FKF kan dispensere fra kravet om sauerenhetsbevis når arrangør kan dokumentere at prøven går i områder hvor klauvdyr ikke beiter. Papirer på hunden fremvises på forespørsel fra arrangøren. Dette gjelder registreringspapirer fra NKK og vaksinasjonsattest.

- Bruk av tekniske hjelpemidler under prøven er forbudt. Under slipp er markeringsdekket eller markeringshalsbånd tillatt. Halsbånd skal fjernes av hensyn til hundens sikkerhet.
- Hunder bør få slippetid så lenge de går for sin premie og det praktisk ligger til rette for det. Dette uavhengig av hvilken premiegrad søkskvalitetene tilsvarer.
- Det skal ikke tas hensyn til annet enn hundenes prestasjoner under bedømmelsen.

3.1. KLASSEINNDELING.

Unghundklasse (UK): Klassen omfatter hunder som på prøvedagen er eldre enn 9 måneder og yngre enn 24 måneder.

Åpen klasse (AK): Klassen omfatter hunder som på prøvedagen er eldre enn 24 måneder.

UK og AK: Antall hunder på hvert prøveparti skal ikke overstige 14 hunder.

Vinnerklasse (VK): Klassen omfatter hunder som i prøveåret eller de to foregående år har fått 1. premie AK eller er premiært i VK. Hunden må være eldre enn 24 måneder. FKF kan fastsette ytterligere kvalifiseringskrav til spesielle VK arrangement.

VK: Betingelsen for å arrangere VK konkurranser er at det deltar minst 10 hunder. Når antallet startende hunder er 20 eller færre, skal konkurransen avvikles på en dag. Ved mellom 21 og 60 startende hunder skal konkurransen gå over 2 dager. Ved flere enn 60 startende hunder første dag skal konkurransen gå over 3 dager. Antall partier skal være det lavest mulige. Dersom VK avvikles over flere dager,

er det ikke krav til at det skal være minimum 10 hunder som deltar i finale / semifinale. Her anses minimumskriteriene til antall hunder å være oppfylt og det er da kun de hunder som holder nødvendig klassenivå som deltar i finale / semifinale. Vinnerklassens forskjellige prøvedager benevnes slik:

1. dag: VK
2. dag: VK semifinale / VK finale.
3. dag: VK finale

3.2. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.

Det dømmes etter kvalitetsprinsippet i unghundklasse og åpen klasse og etter konkurranseprinsippet i vinnerklasse. Ved kvalitetsbedømmelse vurderes hundens prestasjoner i forhold til en tenkt idealprestasjon. Ved konkurransebedømmelse vurderes hundenes prestasjoner i forhold til hverandre. Bedømmelsen skjer etter dommerens skjønn basert på prøvereglene. Det skal først og fremst legges vekt på hundens evne til raskt og sikkert å finne fugl og bringe den for skudd, dernest at hunden hurtig og korrekt apporterer utlagt, felt eller skadeskutt vilt i de klasser der dette er et krav. Hund som halser vedvarende skal avsluttes. Hund må ikke sjenere makker. Dommernes vurderinger og avgjørelser er endelige, forutsatt at prøvereglene er fulgt.

Kommentar: Det er viktig at dommeren foretar en helhetsvurdering av hunden, og ikke blir for opptatt av detaljer. Dommeren skal prioritere det positive hos hunden og ikke lete etter feil. En mangel skal vurderes opp mot hundens positive egenskaper, alle hunder har sine små eller store mangler. Dommeren skal vektlegge hundens jaktrelevante egenskaper og bedømme og favorisere hundene ut fra hva som er hensiktsmessig på jakt. Viltfinnerevne, jaktlyst, fuglebehandling og samarbeid, skal vektlegges mer enn søk og dressurdetaljer. En hund som feiler i fuglebehandling skal ikke automatisk avsluttes. Hundens minus må vurderes opp mot summen av de positive inntrykk den har gitt i løpet av prøvedagen og den betydning feilen har under jakt. En hund som ødelegger en jaktsituasjon skal avsluttes (ikke UK), mens en hund som forringer en jaktsituasjon får en minus. Hund som er i antrekk og som på kommando fra fører stopper opp skal ikke ha situasjonen godkjent som en stand. Hunden må etter en slik stopp bevege seg og feste selvstendig stand for å få godkjent fuglesituasjonen. Dommer må i et slikt tilfelle vurdere kvaliteten av måten hunden finner fugl på, og ta dette med i vurderingen av hunden.

Anbefalt gjennomføring av innkalling/kopling i VK. Når det er to minutter igjen av slippetida, bør førerne få beskjed om dette. Når slippetida er over, skal det være aktiv innkalling. Forutsatt at hundene er lydige og kommer rett inn til fører, teller alt som skjer inntil siste hund er koblet. Er en hund borte, gis det rimelig tid til å finne hunden. Finnes den i stand, teller dette. Finnes den ikke før det gis koblingsordre, kan hunden tas med videre om den finnes i stand i det som dommer anser som anvist terreng for hunden. Dersom den ikke finnes i stand, bør den avsluttes. Før neste slipp starter, bør dommerne redegjøre for hva de vil gjøre med hunden som er borte, avhengig av om hunden finnes i stand eller søk.

Spesielt for lavlandsprøver.

Reviering: Hunden skal reviere anvist terreng slik at alle typer biotop i det anviste terrenget avspøkes.

Presisjon: Forutsatt at situasjonen er jaktbar, og at hunden har kontakt med fuglen godtas det at hunden ikke er like presis i retning og lengde ved fuglearbeid på fasan som på raphøns.

Fugl: Fugl som letter i flere omganger innen samme område innen rimelig tid er ikke nødvendigvis mer enn en (1) sjanse på fugl. Dette på grunn av artenes (fasanens) spesielle oppførsel sammenlignet med fugl på høyfjell og skog.

3.2 1. Skyting.

På prøver uten felling av fugl benyttes 9 mm startrevolver og fører skyter vanligvis over sin hund. Skudd kan imidlertid avfyres av makker eller dommer hvis dommer finner det nødvendig. Skytter følger dommers anvisninger ved skyting. Arrangør er ansvarlig for å holde et tilstrekkelig antall revolvere og ammunisjon. På prøver med felling benyttes hagle av arrangøren oppnevnte skyttere. Under NM-høyfjell og NM lag høyfjell oppnevner FKF skyttere i samarbeid med teknisk arrangør. Alle våpen skal behandles som skarpe og bare lades etter beskjed fra dommer. Skyteulykker må for enhver pris unngås. Det er ikke nødvendig å skyte flere ganger over samme hund i UK og AK enn det som dommer finner nødvendig for å avklare hundens reaksjon på skudd. Spesielt gjelder dette i UK. I vinnerklasse skal det imidlertid skytes for å få et komplett fuglearbeid. Det er førers ansvar at avstand til fugl når det blir skutt er slik at den kan felles.

Kommentar: Hvis skytter ikke når fram til hunden, men fører er ved hunden slik at situasjonen etter dommerens skjønn vil være jaktbar for fører, kan det likevel avfyres skudd på dommerens kommando. Dersom fører ikke rekker fram til hunden før fugl letter, men dommer eller makkers fører er på jaktbart hold, kan situasjonen godkjennes om det skytes i situasjonen og hunden ellers tilfredsstillende nødvendige krav til sin klasse. Det gjelder både i kvalitetsklassene og VK. Skuddet må avfyres på en slik avstand at hundens reaksjon på skuddet blir vurdert.

3.2.2. Apport.

Det er krav til apport i flere situasjoner:

- Apport eller apportbevis for å oppnå 1.AK høyfjell/lavland se apportbevisprøve pkt 4.3.
- Apport i vinnerklasse.
- Apport på skogsfuglprøve.

Gjennomføring: Apporten utføres i tilknytning til første fuglearbeid. Dette gjelder ikke utlagt apport for å kunne tildele 1.AK på høyfjell og lavland hvor apporten kan gjennomføres senere. Apportobjektet legges i den retningen fuglen fløy i en fornuftig avstand i forhold til skudd og biotop, og hunden gis rimelig tid til å lete opp fuglen. Dersom hunden ikke lykkes i å lokalisere fuglen skal dommeren forsikre seg om at fuglen ikke ligger utilgjengelig for hunden. Det er ikke anledning til å bytte apportobjekt etter at dette er lagt ut. Hunden skal raskt og effektivt søke etter og bringe til fører den utlagte fuglen uten tygging. Hund som under slipptiden finner død eller levende fugl av på jaktprøven godkjent art, skal apportere denne til fører. Hunden får godkjent dette som apport.

Apportobjekt: Deltakeren har ansvaret for å medbringe eget apportobjekt som skal være av jaktbar art. Med jaktbar art menes fugler som gir premie i henhold til jaktprøvereglementet. Fuglen skal være hel og fersk, fryst, opptint eller tørket og skal godkjennes av dommeren.

- VK: Hund som ikke apporterer fugl som er død, skadd eller fugl den klarer å fange av arter som er godtatt på jaktprøven skal avsluttes uten premie. I AK på lavland og høyfjell vil hunden i slike tilfelle ikke kunne tildeles høyeste premie.
- En hund som tar en fugl av jaktbar art og apporterer denne til fører skal ha dette godkjent som en apport. Hunden trenger da ikke legge fram apportbevis for å kunne oppnå 1. AK eller apportere flere ganger i VK eller på skog dersom det ikke senere felles fugl for hunden.
- Godkjenning av apportobjekt i VK. Deltakeren er ansvarlig for å medbringe eget apportobjekt som skal godkjennes av dommer.

Kommentar: - Med «jaktbar art» menes fugler som gir premie i henhold til jaktprøvereglementet. Det betyr at rype, orrfugl, storfugl, rugde, fasan og raphøns alle er godtagbare som apportobjekt i alle prøvegreiner. Vinter- eller høstrype er likegyldig.
- «Fuglen skal være hel og fersk, opptint, fryst eller tørket og skal godkjennes av dommeren.» Det betyr at den ikke kan være tarmtrukket eller at skinnet er åpnet. Bryststykkene skal være på plass. Om fuglen mangler en fot, hode eller deler av vinge er det av mindre betydning. Skutt fugl har jo også sine mangler. Det er dommer som godkjenner apportobjektet senest før det legges ut første gang. Apportfuglen må være fri for hyssing, nett og lignende.

3.2.3. Førings av hund.

Under bedømmelsen kan hunden føres ved hjelp av tegn, tilrop eller fløyte, så stillferdig som mulig slik at annen hund ikke sjeneres. Med unntak av fløyte skal verken fører eller hund være utstyrt med gjenstander som kan oppfattes som dressurmidler.

- Det er ikke tillatt å berøre eller gå forbi hund etter at denne har tatt stand og situasjonen er avklart.
- Hunder som ikke er under bedømmelse skal være koblet.
- Deltakere som ikke har hund i slipp skal gå samlet og holde avstand til dommere og førere.
- Hundens samarbeid med fører skal bedømmes, og fører kan ikke ha andre personer som aktivt er med å føre eller lete etter hunden.
- Fører kan ikke ha annen hund i bånd under bedømming.

Kommentar: Dommer skal danne seg et bilde av hundens evne til å samarbeide med fører og vurdere hundens evne til å avsøke terrenget uten stadige dirigeringer fra førers side, enten dette skjer ved tegn, tilrop eller fløyte. Stadige dirigeringer fra føreres side er et minus og en stor ulempe under jakt. I tillegg kan dette virke sterkt forstyrrende på makker.

Dommeren har plikt til å påse at makker ikke forulempes gjennom sjenerende føring.

3.2.4. Krav og fordringer.

UK: Dommerne skal overveiende ta hensyn til hva hunden viser av naturlige jaktlige anlegg mer enn evnen til å skaffe perfekte jaktsituasjoner. Dette gjelder både søkskvaliteter, viltfinnerevne og ikke minst fuglebehandling hvor unghunden skal utvise stor vilje til å reise fugl. Hunden skal kunne vise beherskelse i oppflukt og skudd.

Kommentar: For å premiere hunden i UK må den i en jaktbar situasjon ha vist beherskelse i oppflukt og skudd. Det vil si at samtlige kriterier for premiering må oppfylles i en og samme situasjon. Det er ikke anledning til å premiere hund som i en situasjon har tatt stand, og som f.eks. i en annen situasjon viser beherskelse. Med beherskelse i oppflukt og skudd menes at hunden skal kunne stoppes innenfor den effektive rekkevidden av et hagleskudd. Evnen til å ta vare på sine sjanser på fugl, er hundens mest verdifulle egenskap. Også graden av beherskelse skal vurderes, selv om dette ikke er et hovedpoeng i UK. Hunder som viser et stort talent, men mangler noe dressurmessig skal ikke avsluttes før de har hatt sine muligheter. Fordringene i UK er en vurdering av hundens talent mer enn dressurmessige detaljer.

AK: AK fordres et skolert, effektivt, utholdende og erfarent søk. Hunden skal respektere makkers stand, fortrinnsvis ved sekundering. Den skal i samarbeid med fører reise fugl når dette er mulig, være rolig i oppflukt og skudd og utrede raskt og effektivt. Hunden skal respektere fugl i alle situasjoner ved ikke å forfølge. Rapport er et pluss.

Kommentar:

Om sekundering: En hund som provoserer eller ødelegger situasjonen for makker som står i stand skal avsluttes i de klassene hvor sekundering er et krav. Det forutsettes da at hund som står har en fast stand/intens standpositur og kan observeres av makker. En kan ikke forvente at en hund som ligger, beveger seg eller beveger halen skal sekunderes. Sekundering er en viktig egenskap som skal verdsettes. Ved å stoppe (fysisk eller med kommando) makker gir vi ikke denne hunden mulighet til å vise egenskapen sekundering. Imidlertid er hensynet til den hunden som har situasjonen så viktig at hunden bør stoppes før den får sjansen til å ødelegge situasjonen. Hund skal alltid respektere annen hund i stand ved å sekundere.

Om reising: En jaktlig god reis er en ønsket kvalitet. Hunden skal på ordre gå fram og reise fugl. En effektiv reis er den som gir en god jaktbar situasjon med mulighet for fører til å felle fugl, og dette skal honoreres av dommerne og tas med i eventuell rangering av hundene. Hva som er effektivt avhenger av forholdene. Ulike forhold kan kreve forskjellig reis. Hardt trykkende fugl i tett vegetasjon om høsten krever ofte en annen type reis enn godt synlige, løpende ryer på vinteren. Det er også å godkjenne som reis når hunden tar stand, avanserer mot fugl sammen med fører og fuglen letter umiddelbart etter at hunden har tatt ny stand. Hunder som krever kraftig støtte fra fører for å gå fram i form av gjentatte eller voldsomme bevegelser opp på siden av hunden skal slås ut. Fører skal opptre jegermessig, og det er hunden som skal bringe fugl for skudd.

Om rapport: En hund som rapporterer slik at returen ender i en markering, men ikke stand, kan ikke få godkjent et fuglearbeid. Ethvert fuglearbeid krever at hunden har tatt stand og at det observeres fugl i den aktuelle situasjonen. Imidlertid skal hunden i en slik situasjon få godkjent en rapport. Dette har bakgrunn i jaktprøveregelveket pkt 4.1.4.og 5.7.4.

VK: Vinnerklasse (VK) er en konkurranseklasse hvor hundens prestasjoner skal måles mot makker og resten av partiet. I VK kreves et klassenivå på søkskvaliteter, fuglebehandling og viltfinnerevne svarende til kvalifiseringskravet for klassen unntatt reis. Det er krav om tilnærmet lik slipptid for de hundene som holder klassenivå. I en situasjon hvor en hund ikke har tilnærmet lik slipptid som

resten av partiet må det settes opp en ny runde. Hund som tidligere har diskvalifisert seg fra videre avprøving kan ikke benyttes som makker. Ved rangering i VK legges vekt på viltfinnerevne, planmessig, stilfullt og effektivt søk, presis lokalisering, effektiv reising, ro i oppflukt og skudd samt ved felling. For å oppnå premiering i VK, forlanges det at hunden har vist apport. Felt fugl skal alltid apporteres. Se også pkt 3.2.2.

Kommentar:

Om klassenivå: I det øyeblikket en hund ikke holder klassenivå har ikke makker konkurransen og slippet skal avsluttes og makker kobles. Dette er uavhengig av om dette er søksmessige kvaliteter eller ulydighet. Det skal i prinsippet gis koblingsordre umiddelbart. Unntak er hvis makker er borte når forseelsen gjøres eller det søksmessige nivået er under klassenivået. Da kan fører gis rimelig tid til å finne hunden og den videre skjebne avgjøres av dommeren etter en vurdering av hundens prestasjoner tidligere og hvor og hvordan hunden finnes.

Om rangering: Vinnerklasse (VK) er et konkurranseløp. Det betyr at rangeringen mellom de forskjellige hundene i størst mulig grad må ta utgangspunkt i sammenlignbare prestasjoner. Antall fuglearbeider for hver hund gir for eksempel ikke automatisk uttrykk for rekkefølgen. Her vil også forhold som antall muligheter og måten fuglen behandles på spille inn.

I VK konkurrerer alle hundene med hverandre. Det er dette forholdet som ligger til grunn for å kunne rangere alle hundene fortløpende i forhold til hverandre. Det innebærer at dommeren for hvert slipp må sammenligne hundenes prestasjoner i forhold til hva andre hunder har gjort i tidligere slipp. Denne sammenligningen vil til enhver tid bygge på dommerens subjektive skjønn. Hundens vesentligste egenskap er dens viltfinnerevne. At en hund i samslipp med en annen dokumenterer bedre viltfinneregenskaper er derfor meget vesentlig i den endelige rekkefølge de to imellom. Det innebærer på den annen side ikke at dens tidligere eventuelle minuser - eller makkers tidligere plusser - strykes ut. Om den i senere slipp skulle dokumentere dårlige viltfinneregenskaper, innebærer ikke det at den i et tidligere slipp har slått makker, noen "garanti" for at den gjennom hele konkurransen skal beholde sin plassering i forhold til sin tidligere makker.

Hundens totale prestasjoner gjennom dagen avgjør. En reis er en viktig egenskap for en stående fuglehund, og den skal honoreres. Men en hund som har vist reis skal ikke nødvendigvis gå foran en hund som ikke har hatt anledning til å få vist reist når det er forhold hund og fører ikke rår over som er årsak til dette.

En hund med flere fuglearbeid skal ha kreditt for dette. Det ligger en grad av tilfeldighet i det å finne fugl foran makker, men gjentas dette flere ganger og mot flere makkere, kan man med større sikkerhet omtale hunden som en god viltfinner. Gode viltfinnere skal rangeres høyt.

Makkers stand, egen støkk, makkers støkk, parti/dommer tramper opp fugl og tomstand er minus for hunden rangert etter alvorlighetsgrad. En slik liste skal imidlertid ikke følges slavisk, og dommerens vurdering av i hvilken grad hunden har en reell mulighet til å være oppe i situasjonen må tas med under rangeringen. En støkk kan være en større misbrukt sjanse enn en makkers stand, men dette er situasjonsavhengig.

En reell sjanse på fugl defineres som fugl som beviselig er i anvist terreng og som dommer vurderer at hunden har hatt mulighet til å ta stand på.

VK er en konkurranseklasse. Dette innebærer at når en hund har stand, skal ikke makker få gå inn i nytt terreng uten konkurranse. Videre skal hundene samles etter en situasjon som har medført at hundene er så langt fra hverandre at de ikke konkurrerer i samme terreng. Har en hund stand, er denne først på fuglen. Hvis makker senere kommer inn i situasjonen og tar selvstendig stand på samme fugl, skal denne ikke ha godkjent fuglearbeid da denne fuglen allerede er funnet. Dommer vurderer om det i praksis er sammenfall i tid og kan da godkjenne fuglearbeid på begge hundene.

Om slipptid: VK er en konkurranse blant landets potensielt beste hunder. Konkurransen skal være krevende, og det er lite tilfredsstillende å avslutte denne med en total slipptid på f.eks. 15 minutter (10 + 5). Slipptiden skal være tilnærmet lik for alle hunder som holder klassenivået. Dette er et meget viktig poeng i VK, der evnen til å finne fugl innenfor et bestemt tidsrom, er et av de konkurransemomenter som tillegges størst vekt i vurderingen av den enkelte hund. En VK bør ha en total slipptid på minimum 30 minutter. 5 minutters runder bør unngås. Den enkelte dommer står imidlertid fritt til å avgjøre dette. Hovedpoenget er at hundene skal være skikkelig avprøvd, og at dagen benyttes, dog uten at man på noen måte skal overdrive dette. Når VK arrangeres med flere partier, må det tilstrebes at prøvetiden for hundene på de forskjellige partier er tilnærmet lik. De hunder som ikke blir slått ut etter å ha hatt sitt slipp, skal prøves i neste runde. Det er ikke anledning til å vurdere hele partiet, for så å ta stilling til hvor mange hunder som skal prøves i neste runde.

Tomstand. En tomstand skal tas med i vurderingen av hunden, men må vektes opp mot hundens øvrige prestasjoner. For hunder som for øvrig har like kvaliteter og er vanskelig å skille kvalitetsmessig, vil en tomstand kunne ha en betydning for rangeringen.

Hundens oppførsel ved en tomstand kan gi muligheter for å vekte tomstander forskjellig. Dette knyttes opp mot hundens effektivitet. Hvor lenge tomstanden holdes, villighet til å gå fram og påfølgende roting på sete er eksempler på oppførsel som har innvirkning på hundens effektivitet i søket og som dommeren må ta med i vurderingen av tomstandens alvorlighetsgrad.

3.3. PREMIERING.

Enhver premiering er betinget av at hunden selvstendig har funnet fugl, tatt stand, brakt fugl for skudd og at det i denne situasjonen er skutt over den etter at fugl har tatt til vingene. Vegrer hunden seg for å gå fram i en stand-situasjon skal avprøvingen avsluttes uten premie. Alle momenter som ligger til grunn for en premiering må vises i samme fuglearbeid.

Tellende vilt på jaktprøver er: Rype, orrfugl, storfugl, jerpe, rugde, rapphøns og fasan.

Kommentar: Bekkasin. *En del hunder jakter og tar stand på bekkasin. I samråd med raseklubbene i FKF gis følgende anbefaling:*

Hunder som etter dommers vurdering bruker betydelig med tid på å jakte og/eller ta stand på bekkasin blir ineffektive og skal belastes for dette i søksvurderingen. Å forfølge bekkasin behandles på samme måte som det å jage annet ikke godkjent vilt på jaktprøve.

Stand på bekkasin føres ikke som tomstand, men skal tas med i totalvurderingen av hunden.

3.3.1. Kvalitetsklasser.

Ordinære premiegrader er 1., 2. og 3. premie, samt 0 premie. 1. premie kvalitetsklasse tildeles hunder som viser fremragende prestasjoner. Hunden må ha minst 60 minutters slipptid og alle momenter må være vist i minst en godkjent fuglesituasjon med unntak av sekundering og rapport. Tildeling av 1.AK krever at hunden må dokumentere at den kan apportere, enten ved et apportbevis eller ved at apport av utlagt fugl under prøven. Det er også krav om at hunden har fått godkjent reis i en jaktbar situasjon. 2. premie tildeles hund som dommerne anser som en *meget god* jakthund, men hvor mindre feil eller mangler gjør at den ikke kan få 1. premie. 3. premie tildeles hund som anses som en god jakthund.

Kommentar: *Hunder som ved flere anledninger misbruker sjanser på fugl, men som ved en anledning tar stand og forøvrig oppfyller kravet til premiering, bør ikke tildeles høyeste premie. Evnen til å ta vare på sine sjanser på fugl, er hundens mest verdifulle egenskap. Denne egenskapen bør være godt utviklet hos de hundene som gis 1. premie. Det er viktig at alle hundens prestasjoner vurderes slik at hele premieskalaen benyttes. Det er viktig å presisere at 1. premie bare skal tildeles en fremragende hund. 1 AK. er den høyeste kvalitetsbetegnelse som benyttes. For hund som tildeles slik premie er det viktig å poengtere kravet til effektivitet, dvs. å ta vare på sine sjanser på fugl. Hund som støkker fugl og respekterer momentant, må bevege seg til stand for å få situasjonen godkjent.*

Kommentar forts.

Stand etter støkk ansees ikke som fremragende prestasjon.

Det kan ikke differensieres på premiegrad i AK etter hundens ro i fuglesituasjon. Det står i jaktprøveregelveket av hunder i AK skal være i ro i oppflukt og skudd. Dersom hunden av dommer anses å være urolig, skal avprøving avsluttes uten premie. En hund som forringer en jaktsituasjon for eksempel ved måten å reise fugl på eller svakheter i presisjon, kan trekkes i premiegrad.

3.3.2. Konkurransklasse.

Premiering i vinnerklasse forutsetter høyt klassenivå. Dommerne deler ut inntil 6 premier (1. til 6. premie) på hvert konkurranseparti ved 1-, 2- og 3-dagers prøver.

3.3.3. Nasjonale og internasjonale sertifikat.

Det er krav om minimum 30 startende hunder første dag for å kunne gjennomføre en Cacit vinnerklasse. For Cacit på skog er det krav om minimum 15 startende hunder første dag.

CACIT/CK: CACIT kan tildeles ved de prøver som FKF på forhånd har innstilt til slik status. CACIT kan tildeles nr. 1 når kriteriene for dette er oppfylt og reserve CACIT kan tildeles nr. 2 på samme vilkår når CACIT er tildelt vinneren. For å kunne tildeles disse utmerkelsene må hunden ha vist særdeles fremragende prestasjoner. Samtlige funksjonskrav bortsett fra sekundering og rapport må være vist. CK (sertifikatkvalitet) kan tildeles hund som får 1. VK eller 2. VK, respektive samme plasseringer i VK finale og semifinale. Tittelen Norgesmester tilfaller vinneren av VK finale på NM høyfjell, NM vinter, NM skog og NM lavland.

Et viktig poeng er at rangeringen skal foretas først. Deretter kommer vurderingen om prestasjonene er slik at CACIT eventuelt CK kan deles ut til nr. 1 og nr. 2.

Tittelen norgesmester tildeles vinner av NM arrangementer. Er ikke vinneren norsk statsborger brukes tittelen: «vinner av NM...» (registreres ikke i Dogweb).

4. REGLER FOR SKOGSFUGLPRØVER, KOMBINERTPRØVER OG APPORTBEVISPRØVER.

Dersom det ikke framgår annet av regelverket, jaktprøveregelvekets pkt 4, gjelder NKKs regler for jaktprøver for stående fuglehunder.

4.1. REGLER FOR SKOGSFUGLPRØVER.

4.1.1. Arrangement.

Prøven kan arrangeres som 1-dags prøve eller flere dagers prøve med egen prøvestatus for hver dag. Samme hund kan kun starte en gang pr. prøvedag. Kjentmann og kart stilles til disposisjon for dommer såfremt vedkommende ikke har gitt beskjed om at dette er unødvendig. Spørsmål om å ta med dommerkandidat forelegges dommer før prøven.

4.1.2. Klasse.

Åpen klasse (AK) for hunder som er eldre enn 24 måneder

4.1.3. Prøvemåte og bedømmelse.

Det benyttes en-dommer system. Hundene prøves enkeltvis. Hver dommer kan bedømme inntil 6 hunder i løpet av prøvedagen. Ved alle skogsfuglprøver bør en ha anledning til å felle fugl. På prøver med felling er det tillatt med bare 1 gevær pr. parti. Dommer avgjør om fører eller dommer skal skyte over hunden. Ingen kan følge med som tilskuer uten førerens og dommerens samtykke. Like prøvebetingelser for hundene bør tilstrebes.

Dommer kan delta på et parti og dømme et annet parti samme dag. Dommer kan da dømme inntil tre hunder, se pkt 1.1.4.

4.1.4. Krav og fordringer.

Dommerne skal særlig være oppmerksom på og vurdere: Stillferdig og forstandig søk i godt samarbeide med fører, viltfinnerevne, presis stand, hurtig og sikker avanse med rask reising av fugl. Hunden skal være under jaktmessig kontroll i hele prøvetiden og vise ro i oppflukt og skudd og ved felling. Rapport er et pluss. En meldt rapport fra fører, spontan eller innkalt, skal alltid avsluttes med stand/markering som resulterer i en jaktbar situasjon for at den skal godkjennes. For enhver premiering er det en forutsetning at hunden minst en gang i løpet av prøven selvstendig har funnet fugl, tatt stand, brakt fugl for skudd og at det i denne situasjonen er skutt over den etter at fugl har tatt til vingene. For å bli tildelt premie kreves at hunden minst en gang under prøven viser apport i forbindelse med en jaktbar situasjon,

Felt fugl skal alltid apporteres. Bruk av bjelle eller andre tekniske hjelpemidler til å lokalisere hunden, tillates ikke. Bruk av farget markeringsbånd / dekken anses ikke som et slikt hjelpemiddel og er følgelig tillatt.

4.1.5. Premiering.

Det anvendes kvalitetsbedømmelse med premiegradene; 1. premie, 2. premie, 3. premie, samt 0 premie. For tildeling av 1. AK skal prøvetiden være minst 60 minutter. For særdeles fremragende arbeid kan ÆP (ærespremie) gis som et kvalitetstillegg til 1. AK. ÆP på skogsfuglprøve kan bare tildeles hvis hunden under prøven har vist rapport. Rapport er nødvendig, men ikke tilstrekkelig for å dele ut ÆP. Hunden må også ha vist fremragende kvaliteter i alt som ligger til grunn for premiering for at utmerkelsen skal vurderes tildelt. Tildeling av 1.AK krever at hunden har fått godkjent reis i en jaktbar situasjon.

4.2. REGLER FOR FULLKOMBINERT JAKTPRØVE, APPORTPRØVE.

4.2.1. Fullkombinertprøve.

Den fullkombinerte jaktprøve omfatter prøvegrenene feltarbeid, vannapport, sporapport og søksapport. Prøven skal avvikles på følgende måte: Som fullkombinert prøve med gjennomføring av alle disipliner samme dag.

Kommentar: Fullkombinert.

Her går alle øvelsene på samme dag. Feltprøve kan være lavland, høyfjell eller skog. De som blir innstilt til premie fra en av disse prøvetypene får gå apportøvelsene senere på dagen. Apportøvelsene kan tas før feltdelen eller ute på feltdelen der det ligger til rette for dette. Det kan arrangeres fullkombinert både i AK og UK (ikke UK på skog). Det er mest praktisk å arrangere fullkombinert sammen med en fra før etablert prøve, og at disse deltakere går på et vanlig parti. En fullkombinert premie kan aldri bli høyere enn laveste premie.

Noen eksempler:

En hund er innstilt til 1. premie AK fra høyfjell og får 8 på vannapport, 9 på søkapport og 5 på spor = 3 AK fullkombinert

En hund er innstilt til 2. premie UK fra lavland og får 10 på vannapport og 10 på søkapport (NB ikke spor i UK) = 2 UK fullkombinert

En hund er innstilt til 1. AK skog og får 10 på vannapport, 10 på søkapport og 3 på spor = 0 AK fullkombinert

På apportøvelsene har fører anledning til å benytte egen medbrakt fugl som skal godkjennes av dommer. Alle lovlig jaktbare arter er tillatt på alle apportøvelser.

4.2.2. Apportprøve.

Vannapport, sporapport og søkapport: I disse disipliner prøves hundene enkeltvis. Ved innbydelsen til prøver må det fremgå hvilken viltart som benyttes som apportobjekt. Jaktbare fuglearter benyttes som apport-objekter (dvs. hele fugler som er ferske, opptint og ikke tørket). I alle øvelser kan hunden settes på inntil tre ganger.

Vannapport: Hundens vannpasjon og dens evne til samarbeid med fører for å lokalisere viltet og apportere det fra vannet skal prøves. Ved standplassen skal dommeren meddele føreren hvor han og hunden skal stå når fuglen kastes og hvor avlevering skal finne sted. Dette skal være minst 5 meter fra vannkanten slik at hunden har god anledning til å se fuglen bli kastet. Her skal fører oppholde seg mens hunden arbeider. Hunden skal kun dirigeres med tegn, tilrop eller fløyte. Hjelpemidler som ekstra skudd, steinkast o.l. er ikke tillatt. Hunden skal være fri og i ro ved førers fot inntil apportordre gis etter tegn fra dommeren. Dommeren avgjør når prøving av en hund skal avsluttes.

Kommentar. Med «ved førers fot» menes: Hunden skal sitte fri og i ro ved førers fot og fører tar ett skritt bak og til siden for hunden.

Særskilt for UK:

Vannapport i UK utføres ved apport av en fugl som kastes fra vannkanten og ut på dypt vann. Hunden må vise svømmeferdighet for å kunne premieres. Skudd løses ikke.

Særskilt for AK:

Vannapport i AK utføres ved apport av en fugl som umiddelbart etter skudd kastes fra båt/land minst 50 meter fra standplass. På vei mot fuglen skal hunden forsere et våtmarksområde. Den del av strekningen hunden må svømme over skal stå i forhold til prøveområdets beskaffenhet, slik at den samlede vanskelighetsgrad er mest mulig lik fra prøve til prøve. Om båt benyttes, skal den plasseres i en rett linje ut fra standplass og fugl etter skudd og kast. Avstand skal være minst 20 meter fra apportobjektet. Oppførsel i båten må presiseres, det skal foregå uten å forstyrre den som avprøves, dvs være stille og rolig.

Sporapport (gjelder kun AK):

Hundens evne til å spore opp og apportere såret fugl skal prøves. Sporet legges i bukter med slakke vinkler. Det bør gå dels gjennom åpen mark og dels gjennom vegetasjonsrikt terreng, og på betryggende avstand fra tidligere lagte spor. Standplassen og sporets forløp markeres. Ved sporets slutt legges viltet, eventuelt et annet enn det som er slept, men av samme art.

Sportrekker med trekkfugl må plassere seg i forhold til vind og terreng ved sporende i forhold til hvordan viltet plasseres. Føreren får anvist startplass og sporretning ("skuddsted" og "fluktretning").

Sporet i AK skal være minst 200 meter langt og ha minst 3 stk. retningsforandringer. Hunden kan føres frem til startpunktet i line. Der må hunden løses fra linen. På kommando skal hunden selvstendig finne sporet, som skal markeres med to pinner, og begynne minst 20 meter fra startstedet. Første spormarkering skal være synlig fra startstedet, og skal stå ca. 50 meter fra sporets begynnelse. Føreren skal oppholde seg på startstedet så lenge hunden er under prøving. Fremme ved viltet skal hunden uten spesiell kommando gripe det og raskt vende tilbake til standplass hvor det avleveres til føreren. Hunden kan dirigeres fram til første merke, og fra samme merket og inn under retur. Det skal i utgangspunktet trekkes nytt spor for hver hund, men dersom en hund aldri kommer seg frem på sporet, kan dommer vurdere å tilby det samme sporet til neste hund.

Søkkapport:

Hundens evne til å lokalisere og apportere skadet fugl som ikke har etterlatt seg spor skal prøves. For å sikre mest mulig like forhold med hensyn til luktbildet under avprøvingen, skal minimum fire hunder m/fører gå over det aktuelle terrenget på kryss og tvers. Apportobjektet legges ut i terrenget slik at det ikke er synlig fra standplassen, og uten at fører eller hund har kunnet observere utleggingen. Videre må utleggingen skje på en slik måte at hunden ikke bruker utleggerens spor til hjelp ved lokalisering av viltet. Dommeren anviser "fluktretningen" og standplassen hvor start og avlevering skal finne sted, og hvor fører skal oppholde seg så lenge hunden er under prøving. På kommando skal hunden ved utnyttelse av vinden avsøke det anviste terreng, lokalisere viltet som gripes og straks bringes tilbake til startstedet hvor det avleveres til føreren. Fører kan dirigere hunden ved tegn, tilrop eller fløyte. Dommeren avgjør når prøving av hunden skal avsluttes.

Særskilt for UK:

Avstanden fra standplass til apportobjektet skal være et godt haglehold 30 til 50 meter styrt av topografi. Prøveområdet skal være oversiktlig, åpen mark, og det skal etterstrebtes at apportobjektet plasseres slik at vinden blir best mulig for hunden, forholdene tatt i betraktning.

Særskilt for AK:

Det benyttes her 2 stk. apportobjekter. Avstanden fra standplassen til apportobjektet skal være minst 50 meter, og avstanden mellom dem minst 10 meter. Prøveområdet skal dels være åpen mark, dels tettere vegetasjon.

For å kunne godkjennes må hunden bringe begge apportobjektene til startstedet hvor de avleveres til føreren. Hund som vi er sikre på at påviser viltet, og deretter forlater dette uten å ta det med seg, skal avsluttes. Dette gjelder når hunden påviser viltet første gang, og ikke om hunden legger ned viltet på vei inn for

deretter å ta det opp igjen med eller uten kommando. Det presiseres at dette kun gjelder i AK. I begge disse situasjoner får ikke hunden flere påsett.

Kommentar: På apportprøvene har fører anledning til å benytte egen medbrakt fugl som skal godkjennes av dommer. Alle lovlig jaktbare fuglearter er tillatt på alle apportøvelser. Tørket vilt er ikke tillatt brukt på en apportprøve. Det er viktig at brukt vilt på standplass oppbevares og plasseres slik at det ikke virker forstyrrende på den hund som avprøves. Fører bør gjøres oppmerksom på hvor viltet befinner seg. Det må være god kontroll av opptak av viltet. Dette for å avdekke slurvete opptak, tygging, nøling og hund som forlater viltet. Skjemmende kommandering, rop og skrik kan gi poengtrekk. Det kan bedømmes som påsett selv om dommer ikke har bedt om det. Deltager skal i slike tilfeller gjøres oppmerksom på dette mens øvelsen pågår. Vindretning er ikke avgjørende for plassering av viltet i noen av øvelsene. Under praktisk jakt vurderes ikke vindretning før man sender ut hunden for å apportere skutt eller skadet vilt. Se allikevel søkapport, særskilt for UK.

Spesielt for Norskregistrerte hunder av kontinentale raser:

Resultater fra apportprøver i Norge kan benyttes på feltprøver i Sverige samme år, i alle klasser. AK apport fra Norge kan også brukes for start i eliteklasse i Sverige. Dette gjelder bare de raseklubbene som har gjort en avtale med raseklubbene i Sverige. Har rasene ikke raseklubb, så gjelder ikke denne regelen.

4.2.3. Premiering.

Ved prøve i apportgrenene utdeles 1., 2. eller 3. premie apport. For hver disiplin gis skriftlig kritikk og karakter etter skala fra 0-10 med 10 som beste resultat.

Hund som ikke har oppnådd minst 4 i hver øvelse, kan ikke premieres.

For å få 1. pr. apport kreves minst 8 poeng i hver disiplin.

For å få 2. pr. apport kreves minst 6 poeng i hver disiplin.

For å få 3. pr. apport kreves minst 4 poeng i hver disiplin.

Premie kun fra apportprøve meritterer ikke til start i VK på utstilling eller jaktprøve.

Premiegrad	Poeng
------------	-------

1. pr. AK med ÆP skogsfuglprøve	10
---------------------------------	----

1. pr. AK	8
-----------	---

2. pr. AK	6
-----------	---

3. pr. AK	4
-----------	---

VK. Premiegrad	Poeng
----------------	-------

1. VK M/CACIT	10
1. VK M/CK	10
2. VK M/Res. CACIT	10
2. VK M/CK	10

1. VK Finale/Semifinale	9
2. VK Finale/Semifinale	9
3. VK Finale (3. dag)	9
1. VK	9

2. VK	8
3. VK Semifinale	8
4. VK Finale/semifinale	8
5. VK Finale (3.dag)	8
6. VK Finale (3.dag)	8

5. VK semifinale/finale (2.dag)	7
6. VK semifinale/finale (2.dag)	7
3. VK	7

4. VK	6
5. VK	6
6. VK	6

4.3. APPORTBEVIS/APPORTBEVISPRØVE.

Apportbevis kan oppnås på følgende måter:

- Godkjent apport på prøve for stående fuglehunder der det av premiegraden eller kritikken fremgår at hunden har utført godkjent apport.
- Oppnår minst 7 poeng i søkapporten på apportprøve eller fullkombinert prøve i AK/UK.
- Bestått apportbevisprøve etter gjeldende retningslinjer.

4.3.1. Apportbevisprøve.

Kan arrangeres i forbindelse med annen ordinær fuglehundprøve eller som særskilt prøve. Øvelsens gjennomføring er beskrevet i pkt.4.2.2. Søkapport, hvor det første apportobjektet er gjeldende for apportbeviset.

Kommentar: Avstand til apportobjektet skal være et naturlig haglehold ca 25-40m. Apportobjekt se pkt 3.2.2.

5. REGLER FOR HØYSTATUSLØP.

Dersom det ikke framgår annet av regelverket, jaktprøveregnelverkets pkt 5, gjelder NKKs regler for jaktprøver for stående fuglehunder.

- Klassenivået i høystatusløp er det samme som kravet for å delta. Hunder som ikke holder klassenivået skal avsluttes.
- Alle høystatusløp er beskrevet i jaktprøveregnelverket.
- Regelverket for høystatusløpene vedtas og kan endres under revisjonen av jaktprøveregnelverket.
- For å arrangere et høystatusløp kreves over 20 startende hunder.
- Man har prioritet for deltagelse i den prøvekategori man har oppnådd nødvendig resultat som kreves for deltagelse. Resultatet må være oppnådd før påmelding kan skje. Med prøvekategori menes her høyfjellsprøver (vinter og høst), lavlandsprøver og skogfuglprøve.

Kommentar. *Kvalifiseringskrav for høystatusløp og praktisering ved overtegning: Jaktprøveregnelverket for stående fuglehunder regulerer hvilke hunder som kan delta i de forskjellige høystatusløpene. I jaktprøveregnelverkets punkt 3.1.Klasseinndeling / Vinnerklasse står følgende: «FKF kan fastsette ytterligere kvalifiseringskrav til spesielle VK-arrangement.» Med bakgrunn i den historiske sammenheng dette ble vedtatt under gjelder styrets fullmakter bare vinnerklasseløp som NM-arrangement. Kvalifiseringskrav for høystatusløp ligger på FKF's nettside under «Jaktprøver».*

Generelt:

Med prøvekategori menes her høyfjellsprøver (vinter og høst), lavlandsprøver og skogfuglprøve.

Ved overtegning har hunder med premie oppnådd i den aktuelle prøvegrein fortrinnsrett. Ved fortsatt overtegning går de med den eldste premieringen ut først. Påmeldinger etter fristen utløp registreres i den rekkefølge innbetalingene registreres på arrangørens konto og hundene får sin plass på ventelista etter dette.

5.1. REGLER FOR NORSK DERBY.

5.1.1 Generelt.

Vedtatt av NKKs Hovedstyre 25.10.72. Revidert siste gang 2003.

5.1.2. Arrangement.

Norsk Derby (ND) er et konkurranseløp for stående fuglehunder registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. FKF og Derbykomitèen er overlatt den praktiske gjennomføringen av Norsk Derby. Derbykomitèen kunngjør når og hvor Norsk Derby avholdes. Konkurransen avvikles over 2 eller 3 dager avhengig av antall deltagende hunder.

- 1. dag – Kvalifisering
- 2. dag - Semifinale (evt. finale)
- 3. dag – Finale.

5.1.3. Deltakelse.

Konkurrerende hunder skal ikke ha fylt 24 måneder på løpets 1. dag. Ingen hund kan konkurrere mer enn en gang i Norsk Derby.

Krav til deltakelse er 1. premie UK.

5.1.4. Påmelding.

Påmeldingsfristen til Norsk Derby settes til 1. mai samme år som prøven avholdes. Påmeldingsavgiften fastsettes av FKF.

5.1.5. Prøvemåte og bedømmelse.

Bedømmelsen skjer etter dommernes frie skjønn. Dommeren skal ta overveiende hensyn til hva hundene viser av naturlige jaktlige anlegg som:

- Jaktlyst og intensitet.
- Søk (fart, stil og aksjon, utnyttelse av vind og terreng)
- Viltfinnerevne og lokaliseringsevne.
- Utviklet standinstinkt.
- Vilje til å reise vilt.
- Samarbeidsvilje og jaktbarhet (skal kunne vise beherskelse i oppflukt og skudd).

Først i annen rekke skal dommerne ta hensyn til uttrykk for dressur. Dommerne kan avbryte prøving av hund som ikke viser tilstrekkelig jaktlige anlegg.

5.1.6. Dommerkritikker.

I kritikkene for Norsk Derby skal dommerne begrunne sine avgjørelser slik at kritikkene kan tjene som rettleiding for oppdretterne. Det skrives dommerkritikk for hver prøvedag med innstilling til hvilke hunder som går videre til neste dags konkurranse. Finalekritikkene formes som konkurransekritikker slipp for slipp.

***Kommentar:** Det fylles ut tallkarakterer for alle hunder alle dager. Det skrives skriftlig kritikk for alle hunder alle dager. Denne skal skrives som en vinnerklassekritikk: Hvem hunden går i slipp mot, hundens prestasjoner i hvert enkelt slipp, hvem vinner slippet og hvorfor, eventuell premiegrad og om hunden går videre til neste dag. For finalen skrives det i tillegg dreiebok for finaldagen.*

5.1.7. Premiering.

Første dag (Kvalifisering): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr ND kvalifisering osv.

Annen dag (Semifinale): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr ND Semifinale osv.

Finale: Det kan utdeles inntil seks premier. Betingelse for premiering er at hunden under finaleomgangen har brakt fugl for skudd, og at det er skutt over den. Det er ikke en betingelse for deltakelse i finaleomgangen at hunden har brakt fugl for skudd under kvalifiseringsprøven eller evt. semifinale. De to hunder som tildeles 1. og 2. premie skal ha vært prøvet direkte mot hverandre i finaleomgangen innen endelige premiegrader fastsettes. Den øvrige premierrekkefølge kan fastsettes ved skjønn.

Det premieres på følgende måte: Den seirende hund tildeles tittelen NORSK DERBYVINNER (årstall) og hundens og eierens navn innføres i Derbyprotokollen. Hundens eier får rett til å oppbevare Derbypokalen og Derbyprotokollen inntil 1. august neste år, da den uoppfordret skal leveres tilbake til FKF. Derbypokalen kan aldri vinnes til eie. Den holdes forsikret av FKF. Vinneren får en miniatyr av Derbypokalen til eie. Oppdretteren av Derbyvinneren får minnepremie. De øvrige premierte hunder får spesialpremier.

5.1.8. Derbykomitèen.

FKFs styre oppnevner hvert år en Derbykomité på tre medlemmer. Lengst sittende medlem er leder i komiteen. Komitèen trekker opp retningslinjene for Norsk Derby, og kan innstille til forandringer i Derbyreglene. Komitèen fastsetter neste års startkontingent i ulike terminer, og underretter arrangøren om dette i god tid innen påmeldingen skal skje.

5.1.9. Regler, forandringer, dispensasjoner.

I den utstrekning intet annet fremgår av ovennevnte Derbyregler skal NKKs vanlige jaktprøvere regler for stående fuglehunder gjeldende på det tidspunkt Derbyløpet avvikles, legges til grunn.

5.2. REGLER FOR UNGHUND GRAND PRIX.

5.2.1. Generelt.

Unghund Grand Prix (UGP) er et utholdenhets- og konkurranseløp for unghunder vedtatt av FKFs representantskap i 1987.

5.2.2. Arrangement.

Løpet er innstiftet av Telemark Fuglehundklubb i 1987, og arrangeres i høyfjellet i Sør-Norge. Prøven avvikles etter NKKs prøvere regler og går over tre dager dersom antall påmeldte hunder krever det. Fredag er kvalifisering til Unghund Grand Prix (UGP) og gjennomføres etter vinnerklasseprinsippet, men med UK krav til dressur. Inntil 24 hunder kan tas ut til UGP første dag.

5.2.3. Deltakelse.

Løpet er åpent for unghunder som har oppnådd 1. premie UK på jaktprøve for stående fuglehunder. Maksimalt kan 80 hunder stille til start. Ved overtegning blir det foretatt trekning.

5.2.4. Påmelding.

Påmeldingen skjer etter FKFs fastsatte rutiner for påmelding til jaktprøver. Påmeldingen må inneholde opplysninger om hvor og når 1 UK er oppnådd. Påmeldingsfristen fremgår i årets terminliste.

5.2.5. Prøvemåte og bedømmelse.

Bedømmelsen starter på UGP første dag med en slippetid på 15 minutter, etter trekning. De som har mulighet til å gå videre til finalen skal deretter ha et utholdenhetslipp på 45 minutter. For hunder som ikke viser høyt klassenivå skal avprøvingen stanses når dommerne finner det riktig og hensiktsmessig.

Dommerne skal overveiende ta hensyn til hva hunden viser av naturlige jaktlige anlegg som;

- Jaktlyst og intensitet.
- Søk (fart, stil og aksjon, utnyttelse av vind og terreng).
- Viltfinnerevne og lokaliseringsevne.
- Utviklet standinstinkt.
- Vilje til å reise vilt.
- Samarbeidsvilje og jaktbarhet (skal kunne vise beherskelse i oppflukt og skudd)

Fra UGP første dag kan det tas ut inntil 6 hunder fra hvert parti. I finalen starter hundene etter trekning med en slippetid på 30 minutter og positive og negative forhold fra UGP første dag er nå tellende. Dommerne fastsetter den videre slipprekkefølge og slippetid, slik at det kan rangeres 6 hunder til premiering. Det er en betingelse for premiering at hunden i løpet av de to siste prøvedagene selvstendig har funnet fugl, tatt stand, brakt fugl for skudd, og at det i denne situasjonen er skutt over den. Under rangeringen skal det legges vesentlig vekt på hundens format og utholdenhet. Rangeringen gjennomføres som matching ved å begynne med lavest rangerte hund, som på den måte skal ha mulighet til å arbeide seg oppover i rangeringen til den eventuelt blir slått av makker.

5.2.6. Dommere.

Dag 2 dømmes av inntil tre dommere som har dømt UGP første dag slik at alle partiene blir representert med en dommer. Fra første dag må dommerne være særdeles nøye med å beskrive hver hunds prestasjoner i dommerkritikkene, og begrunne sine avgjørelser. Dette er selvsagt viktig for alle dagers bedømmelse slik at kritikkene kan tjene som rettleiding for oppdretterne.

Kommentar: *Det skrives kritikker for alle startende hunder. De som går videre til dag 2 får kritikk og tallkarakterer for begge dager sett under ett.*

5.2.7. Premiering.

Det premieres inntil 6 hunder. Vinneren gis tittelen: UNGHUND GRAND PRIX-VINNER (årstall).

5.3. REGLER FOR UNGHUND ARCTIC CUP.

5.3.1 Generelt.

Vedtatt av FKF's representantskap i 1989, revidert av Fuglehundtinget 2018.

5.3.2 Arrangement.

Løpet er innstiftet av Vest Finnmark Fuglehundklubb og arrangeres på Finnmarksvidda senvinter av VFFK. Arctic cup vinter (AC) er et konkurranseløp for stående fuglehunder registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. Konkurransen avvikles over 2 eller 3 dager avhengig av antall deltakende hunder.

- 1.dag – Kvalifisering
- 2.dag – Semifinale (evt Finale)
- 3.dag – Finale

5.3.3 Deltakelse.

Konkurrerende hund skal ikke ha fylt 24 mnd på løpets første dag. Ingen hund kan konkurrere mer enn en gang i Arctic cup vinter. Krav til deltakelse er 1.premie UK

5.3.4 Påmelding.

Påmeldingen skjer etter FKF's fastsatte rutiner for påmelding til jaktprøver. Påmeldingen må inneholde opplysninger om hvor og når 1 UK er oppnådd. Påmeldingsfristen fremgår i årets terminliste.

5.3.5 Prøvemåte og bedømmelse.

Bedømmelsen skjer etter dommernes frie skjønn. Dommeren skal ta overveiende hensyn til hva hundene viser av naturlige jaktlige anlegg som:

- Jaktlyst og intensitet.
- Søk (fart, stil og aksjon, utnyttelse av vind og terreng).
- Viltfinnerevne og lokaliseringsevne.
- Utviklet standinstinkt.
- Vilje til å reise vilt.
- Samarbeidsvilje og jaktbarhet (skal kunne vise beherskelse i oppflukt og skudd).

Først i annen rekke skal dommerne ta hensyn til uttrykk for dressur. Dommerne kan avbryte prøving av hund som ikke viser tilstrekkelig jaktlige anlegg.

5.3.6 Dommerkritikker.

I kritikkene for Arctic Cup skal dommerne begrunne sine avgjørelser slik at kritikkene kan tjene som rettleiding for oppdretterne. Det skrives dommerkritikk for hver prøvedag med innstilling til hvilke hunder som går videre til neste dags konkurranse. Finalekritikkene formes som konkurransekritikker slipp for slipp.

***Kommentar:** Det fylles ut tallkarakterer for alle hunder alle dager. Det skrives skriftlig kritikk for alle hunder alle dager. Denne skal skrives som en vinnerklassekritikk: Hvem hunden går i slipp mot, hundens prestasjoner i hvert enkelt slipp, hvem vinner slippet og hvorfor, eventuell premiegrad og om hunden går videre til neste dag. For finalen skrives det i tillegg dreiebok for finaldagen.*

5.3.7 Premiering:

Første dag (Kvalifisering): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr AC kvalifisering osv.

Annen dag (Semifinale): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr AC Semifinale osv.

Finale: Det kan utdeles inntil seks premier. Betingelse for premiering er at hunden under finaleomgangen har brakt fugl for skudd, og at det er skutt over den. Det er ikke en betingelse for deltakelse i finaleomgangen at hunden har brakt fugl for skudd under kvalifiseringsprøven eller evt. semifinale. De to hunder som tildeles 1. og 2. premie skal ha vært prøvet direkte mot hverandre i finaleomgangen innen endelige premiegrader fastsettes. Den øvrige premierrekkefølge kan fastsettes ved skjønn

Dessuten premieres på følgende måte:

Den seirende hund tildeles tittelen ARCTIC CUP VINNER VINTER (årstall) og hundens og eierens navn innføres i Arctic cup protokollen Vinter. Hundens eier får rett til å oppbevare Arctic cup-pokalen inntil 1. februar neste år, da den uoppfordret skal leveres tilbake til VFFK. Arctic cup pokalen kan aldri vinnes til eie. Den holdes forsikret av VFFK. Vinneren får en miniatyr av Arctic cup pokalen til eie. Oppdretteren av Arctic cup vinneren får minnepremie. De øvrige premierte hunder får spesialpremier.

5.3.9. Regler, forandringer, dispensasjoner.

I den utstrekning intet annet fremgår av ovennevnte Arctic cup regler vinter skal NKKs vanlige jaktprøveregler for stående fuglehunder gjeldende på det tidspunkt Arctic cup avvikles, legges til grunn.

5.4. REGLER FOR NORSK UNGHUNDMESTERSKAP LAVLAND.

5.4.1. Generelt.

Vedtatt av Fuglehundtinget 2018. (Tidligere Forus Open)

Norsk Unghundmesterskap Lavland (NUL) ruller mellom arrangører som FKF styret finner kvalifisert. Andre arrangører kan søke seg inn i rulleringen og godkjennes av styret i FKF.

5.4.2 Arrangement.

Norsk Unghundmesterskap Lavland er et konkurranseløp for stående fuglehunder registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. Konkurransen avvikles etter NKKs prøveregler og avvikles over to til tre dager avhengig av antall påmeldte hunder. For å kunne arrangere Norsk Unghundmesterskap Lavland kreves over 20 startende hunder. Arrangementet foregår på lavland og det skal være både fasan og raphøns i terrenget det konkurreres i.

- 1. dag – Kvalifisering.
- 2. dag - Semifinale (evt. finale).
- 3. dag – Finale.

5.4.3. Deltakelse.

Rett til å delta har unghunder som er premiært på jaktprøve for stående fuglehunder med 1 UK premie, og som ikke har fylt 24 måneder prøvens første dag. Ingen hund kan konkurrere mer enn en gang i Norsk Unghundmesterskap Lavland.

5.4.4. Påmelding.

Påmeldingen skjer etter FKF's fastsatte rutiner for påmelding til jaktprøver. Påmeldingen må inneholde opplysninger om hvor og når 1 UK er oppnådd. Påmeldingsfristen fremgår i årets terminliste.

5.4.5. Prøvemåte og bedømmelse.

Bedømmelsen skjer etter dommerens frie skjønn, dommerne skal overveiende ta hensyn til hva hunden viser av naturlige jaktlige anlegg som:

- Jaktlyst og intensitet.
- Søk (fart, stil og aksjon, utnyttelse av vind og terreng).
- Viltfinnerevne og lokaliseringsevne.
- Utviklet standinstinkt.
- Vilje til å reise vilt.

- Samarbeidsvilje og jaktbarhet (skal kunne vise beherskelse i oppflukt og skudd)

Det skal rangeres fortløpende slik som for VK klasse og ingen av de hunder som går videre i konkurransen må ha vist prestasjoner som diskvalifiserer for 1.UK.

***Kommentar:** Det fylles ut tallkarakterer for alle hunder alle dager. Det skrives skriftlig kritikk for alle hunder alle dager. Denne skal skrives som en vinnerklassekritikk: Hvem hunden går i slipp mot, hundens prestasjoner i hvert enkelt slipp, hvem vinner slippet og hvorfor, eventuell premiegrad og om hunden går videre til neste dag. For finalen skrives det i tillegg dreiebok for finaldagen.*

5.4.6 Premiering.

Første dag (Kvalifisering): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr NUL kvalifisering osv.

Annen dag (Semifinale): Inntil 6 premieringer på hvert parti, for hunder med godkjent fuglearbeid. Premieringen benevnes 1.pr NUL Semifinale osv.

Finale: Det kan utdeles inntil seks premier som betegnes 1.premie NUL finale osv.

Betingelse for premiering er at hunden under finaleomgangen har brakt fugl for skudd, og at det er skutt over den. Det er ikke en betingelse for deltakelse i finaleomgangen at hunden har brakt fugl for skudd under kvalifiseringsprøven eller evt. semifinale. De to hunder som tildeles 1. og 2. premie skal ha vært prøvd direkte mot hverandre i finaleomgangen innen endelige premiegrader fastsettes.

5.5. REGLER FOR SØR-NORSK UNGHUNDMESTERSKAP.

5.5.1. Generelt.

Sør-Norsk mesterskap (SNUM) for unghunder er et konkurranseløp.

5.5.2. Arrangement.

Løpet er innstiftet av Vestlandets Fuglehundklub og Agder Fuglehundklub, og arrangeres i høyfjellet i Sør-Norge om vinteren. Prøven avvikles etter NKKs prøveregler, men er et konkurranseløp som avvikles over 1 - 3 dager avhengig av antall deltakende hunder. Det kan starte inntil 20 hunder pr parti. Det betales startkontingent etter samme satser og regler som for vinnerklasse.

5.5.3. Deltakelse.

Rett til å delta har unghunder som er premiært på jaktprøve for stående fuglehunder med 1 UK premie, og som ikke har fylt 24 måneder prøvens første

dag. Alle deltakere skal dokumentere retten til å starte ved fremlegging av kopi av dommerkritikk der premiering på jaktprøve fremgår. Slik dokumentasjon sendes arrangør sammen med påmelding.

5.5.4. Påmelding.

Påmelding skjer etter FKF's fastsatte rutiner for påmelding til jaktprøver. Påmeldingen må inneholde opplysninger om hvor og når 1 UK er oppnådd. Påmelding skjer vanligvis senest 5 dager før første prøvedag

5.5.5. Bedømmelse.

Hvert parti skal bedømmes av 2 autoriserte dommere. Bedømmelsen skal skje etter dommernes frie subjektive skjønn basert på jaktprøvereglene. Det kreves fremragende unghundkvaliteter (kvalitet til 1. premie) for rett til avansement i konkurransen. Det er ingen forutsetning for avansement til evt. semifinale og finale at hunden har tellende fuglearbeid. For øvrig skjer bedømmelsen som i en vinnerklasse hva angår administrasjon, slippetid, rangering, oppsett 2. runde osv. Det skal skrives fortløpende dreiebok for alle dager.

5.5.6. Premiering.

Det premieres inntil 6 hunder i finalen, og inntil 3 hunder pr. parti i kvalifiseringen og i en eventuell semifinale. Jaktprøvereglenes vanlige fordringer for premiering av unghunder legges til grunn. Den seirende hund i finalen tildeles tittelen Sør-Norsk unghundmester Vinter (årstall).

5.6. REGLER FOR NORGESMESTERSKAP HØYFJELL OG LAVLAND.

5.6.1. Arrangement.

Avholdes som ordinær høyfjells- og lavlandsprøve. Se pkt. 3 og pkt 1.1.5.

5.6.2. Overtegning.

Ved overtegning innen fristen prioriteres de hundene som har oppnådd kvalifiseringskravet i den aktuelle prøvekategori. For høyfjells-NM prioriteres resultat oppnådd på høyfjell foran lavland, med skog til slutt. For lavlands-NM prioriteres resultat oppnådd på lavland foran høyfjell med skog til slutt. De med de eldste premieringene går ut først. Hunder påmeldt før fristen som ikke får plass settes på venteliste og får sin plass etter samme kriterier som over.

Hunder påmeldt etter fristen settes på venteliste bak de som er påmeldt før fristen og får sin plass på ventelista etter når betaling er registrert hos arrangør.

5.7. NM SKOG.

5.7.1. Arrangement.

NM-skog arrangeres med minimum 24, maksimum 72 startende hunder. Med flere enn 36 startende hunder skal prøven gå over 3 dager.

5.7.2. Deltakelse.

NM-skog er åpent for hunder som har oppnådd 1. premie AK eller VK premie i inneværende eller et av de to foregående år, samt for hunder som er premiært på NM skog de to foregående år. Ved overtegning prioriteres de som har oppnådd kvalifiseringskravet på skogsfuglprøve rangert etter dato. Deretter de som har oppnådd kravet i andre prøve kategorier også etter dato for sist oppnådd. Dommer kan ikke delta med hund under prøven.

Kommentar: Ved overtegning innen fristens utløp vil hundene bli rangert slik: Først etter sist oppnådd ÆP, deretter etter siste oppnådde 1.AK skog. Dersom det er ledige plasser vil hunder kvalifisert i andre prøve kategorier få plass etter siste oppnådde 1.AK eller VK-premie uavhengig av prøvegren.

- Hunder som fyller kvalifiseringskravene og som blir påmeldt etter fristens utløp får plass etter når betaling (påmelding) er registrert.
- Eier må sørge for at korrekt dato og sted for oppnådd kvalifiseringskrav sendes arrangør gjennom påmeldingen. Mangelfull informasjon om hunden gjør at arrangøren kan se bort fra påmeldingen.

5.7.3. Prøvemåte og bedømmelse.

Kravet til klassenivå er det samme som kvalifiseringskravet. Det er krav om apport etter gjeldende regler for konkurranseklasse (VK), se pkt 3.2.2. Det skal dømmes etter NKKs regler for skogsfuglprøver med unntak av premiegrader. Det er egne premieringer for NM-skog.

5.7.4. Spesielt for kvalifiseringspartiene - premiering.

1. dag. Inntil 3 hunder fra hvert parti kan premieres slik:

- 1 premie kvalifisering NM-skog + eventuelt CK ved vist rapport
- 2 premie kvalifisering NM-skog + eventuelt CK (som over)
- 3 premie kvalifisering NM-skog

2. dag. Inntil 3 hunder fra hvert parti kan premieres slik:

- 1 premie semifinale NM-skog + CK (som over)
- 2 premie semifinale NM-skog + CK (som over)
- 3 premie semifinale NM-skog

CK kan tildeles nr 1 og 2 dersom hunden har vist rapport og de øvrige kvaliteter kvalifiserer for CK.

5.7.5. Slipptid.

Hunder som sendes videre til neste dag skal ha tilnærmet lik slipptid og være avprøvd i minimum 60 minutter. Fra hvert parti kan inntil 3 hunder sendes videre.

5.7.6. Spesielt for finalepartiene.

Det kan være inntil 3 finaleparti med maksimum 6 hunder i hvert. Det dømmes etter regler for skogsfuglprøve, men hundene som holder klassenivået skal rangeres og prøves i minst 45 minutter fordelt på to slipp. Et av slippene skal være på minimum 30 minutter.

Finalepartiene samles på avtalt sted senest 6 timer etter opprop. Dommerne sammenligner kritikkene som skal være skrevet på kritikkskjemaene, inkludert tallkarakterer, og setter opp rangeringen. Dommerne har anledning til fortsatt prøving av en eller flere hunder hvis de finner det nødvendig for rangeringen. Disse slipp dømmes av to dommere etter trekning. Slipprekkefølgen avgjøres ved trekning.

5.7.7. Premiering.

Inntil 6 hunder kan premieres fra 1. til 6. premie NM-skog. Hunder som premieres med 1. og 2. pr. NM-skog kan tildeles CK hvis de har vist særdeles utmerkede egenskaper og vist rapport. CK i finalen kvalifiserer for NJCH på lik linje med Cacit / res Cacit i tillegg til poengkravet.

Premiering i NM-skog godskrives poeng etter samme skala som i VK. Tittelen Norgesmester-skog og eventuell Kongepokal eller NKK-pokal tildeles den seirende hund.

Kommentar: 1 VK NM skog kvalifiserer ikke til deltakelse i konkurranser som krever plasseringer i ordinær vinnerklasse.

5.8. NM LAG (Vinter, høyfjell - høst og lavland).

Vedtatt av raseutvalget 15/11-2018.

5.8.1. Arrangement.

Konkurransen søkes og avholdes i tilknytning til NM vinter, høyfjell og lavland og går fram av terminlisten. NKK delegerer gjennomføringen og håndhevelsen av regelverket for denne konkurransen til FKF.

5.8.2. Deltakelse.

Hver raseklubb tar ut 3 hunder og inntil 2 reserver for de raser de representerer. Disse meldes inn til arrangøren innen siste mandag før konkurransen. Hundene skal være kvalifisert for deltakelse i vinnerklasse og registrert i NKK. Hundene som er tatt ut som reserver kan erstatte de påmeldte hundene hvis det gis beskjed senest innen loddtrekningen kvelden før konkurransen. Ved påmelding betaler de deltakende klubber arrangøren den fastsatte startkontingent som for det aktuelle individuelle NM. Kontingenten refunderes ikke.

Slipprekkefølge og bruk av reserver:

Slipprekkefølgen trekkes kvelden før konkurransen etter at lagene har plassert hundene i hver sin pulje. Fram til hundene har slipp kan den etter godkjenning fra dommer erstattes av reserven dersom hunden blir skadet, syk eller får løpetid. Det samme gjelder hvis fører blir syk eller skadet. Etter at en hund er sluppet i konkurransen er dette den eneste hund som kan samle poeng i dette slippet for sitt lag. Ved skade under slipp som medfører at avprøvingen må stoppes av dommerne, får denne hunden / rasen 0 poeng i dette slippet. Det er den enkelte raseklubbs ansvar å stille hund til rådighet under hele konkurransen. Finnes ingen av reservehundene tilgjengelig plikter raselaget å benytte en av lages ordinære uttatte hunder som erstatter for skadet hund. Dersom antallet deltakere er et oddetall skal oddemakker trekkes blant reservene. Alle raser plikter å stille med en tilgjengelig reserve for dette formålet. Alternativt vil en av de 3 uttatte hunden kunne bli trukket ut til å gå som oddemakker. Oddemakker skal ut i første slipp.

5.8.3. Prøvemåte og bedømmelse.

Konkurrentenes rekkefølge avgjøres ved loddtrekning, slik at hunder av forskjellige raser konkurrerer mot hverandre. Det deles inn i 3 grupper med en hund fra hver rase. I hver gruppe trekkes startrekkefølgen. Når intet annet fremgår av disse regler, skjer konkurransen etter NKKs gjeldende regler for fuglehundprøver. Hver hund skal ha et slipp på 20 min.

Ved bedømmelsen gis hver hund poeng i følgende disipliner:

Jaktlyst	0 - 10 poeng
Reviering	0 - 10 poeng
Viltfinnerevne	-10 - 10 poeng
Fuglebehandling	0 - 10 poeng
Diskvalifiserende regelbrudd	0 - -5 poeng

Poengskalaen er:

10	= Særdeles fremragende	4 - 5	= Godt
8 - 9	= Fremragende	1 - 3	= Svakt
6 - 7	= Meget godt	0 - -10	= Dårlig

Kommentar: Vedrørende de egenskaper som skal bedømmes:

1). Jaktlyst: Intensitet, kontinuitet, konsentrasjon, utholdenhet samt stil og fart bedømmes. Hundene tildeles fra 0 til 10 poeng etter følgende skala:

10	<i>Særdeles fremragende</i>
8 - 9	<i>Fremragende</i>
6 - 7	<i>Meget godt</i>
4 - 5	<i>Godt</i>
2 - 3	<i>Svakt</i>
0 - 1	<i>Dårlig</i>

2). Reviering: Hundens bruk av vind og terreng, planmessighet, fremdrift samt hundens søksformat bedømmes. Hundene tildeles fra 0 til 10 poeng etter samme skala som under jaktlyst.

3). *Viltfinnerevne: Hundens evne til å ta vare på sine sjanser og effektivt å bringe fugl for skudd. Minus gis for misbruk av sjanser og når hunden ødelegger en jaktbar situasjon. Hundene tildeles fra minus 10 til 10 poeng etter følgende skala:*

7 - 10 Særdeles god viltfinner

4 - 6 Meget god viltfinner.

1 - 3 God viltfinner

0 Ingen påviselig reel sjanse på fugl

-1 - -3 Misbruk av sjanse på fugl

-4 - -6 Misbruk av opplagt sjanse på fugl

-7 - -10 Gjentatte misbruk av sjanser på fugl

- 1 egen stand: 4 poeng

- 2 egne stand: 8 poeng

- 3 egne stand eller mer: 10 poeng

- 1 makkers stand: -3 poeng

- 2 makkers stand: -6 poeng

- 3 makkers stand eller flere: -10 poeng

- Andre sjanser på fugl gis minus etter dommers vurdering

4). *Fuglebehandling: Følgende egenskaper som hver for seg kan gi fra 0 – 2 poeng, maks 10 poeng totalt.*

Reising

Presisjon

Ro i oppflukt og skudd

Utredning

Apport

5). *Diskvalifiserende regelbrudd: Hunder som forringer eller ødelegger en jaktsituasjon, som bryter jaktprøvereglementet eller som mangler generell lydighet kan trekkes inntil 5 poeng. Dette gjelder blant annet:*

Hunden ikke respekterer makkers stand

Hunden reiser selvstendig

Hunden ikke har den nødvendige beherskelse i kontakt med fugl

Hunden nekter eller er motvillig til på ordre å gå fram etter å ha tatt stand

Hunden har gjentatte tomstander

Ikke utfører godkjent apport

5.8.4. Premiering NM lag.

For hvert lag summeres de poengsummer lagets hunder har fått. Det lag som får flest poeng, seirer i klubbkonkurransen. Premiering er betinget av at minst 1 hund på laget selvstendig har funnet fugl, tatt stand, brakt fugl for skudd og at det i denne situasjonen er skutt over den etter at fugl har tatt til vingene. Den hund på det seirende lag som får flest poeng tildeles oppsatt premie forutsatt at hunden har tatt stand, brakt fugl for skudd, og at det er skutt over den. Dersom to lag står likt i poeng når konkurransen er avsluttet rangeres det i forhold til hund med høyest poengsum, ved fortsatt likhet rangeres nedover etter samme prinsipp. Det skrives kritikker for de premierte hundene, de andre skal ha tallkarakterer som i en vanlig vinnerklasse. Premiene benevnes 1.VK LAG, 2.VK LAG og 3.VK LAG. Tittelen Norgesmester lag vinter/høst/lavland, tilfaller vinneren av lagkonkurransen.

5.8.5. Premiering NM lag individuelt.

Det kan tildeles inntil 6 premier rangert etter individuell poengsum. Forutsetning for tildeling av premie i NM lag individuelt er at hunden har godkjent fuglearbeid og holder klassenivået til VK i alle disipliner. Har flere hunder samme poengsum må dommerne rangere hundene innbyrdes ved skjønn hvor viltfinnerevnen skal tillegges stor betydning. Dersom to hunder på det seirende lag har lik poengsum skal disse hundene slippes mot hverandre for å avgjøre hvem som skal ha vinnertrofeet.

Kommentar: 1 VK NM lag kvalifiserer ikke til deltagelse i konkurranser som krever plasseringer i ordinær vinnerklasse.

6. ETIKK.

Etikk er ikke det samme som regelverk. Det er flere lov- og regelverk som regulerer dommers plikter og rettigheter i NKK. Retningslinjene gjelder for samtlige prøvedommere og på samtlige arrangement arrangert av samarbeidende klubber tilsluttet NKK, samt i andre sammenhenger hvor vedkommende kan bli assosiert med sin dommerstatus. Enhver tid gjeldene retningslinjer finnes på www.NKK.no.

7. GJENNOMFØRING AV JAKTPRØVEDOMMERUTDANNING.

Dommerkandidater meldes inn til FKF's dommerutvalg av lokale dommerutvalg (LD) innen 1 november år 0. Teoriundervisning og feltsamlinger gjennomføres av LD i løpet av høst/vinter år 1. Kandidatene meldes opp til 3 dagers samling på Dovre i august år 1 hvor kandidatene gjennomgår teori og feltarbeid og kalibreres i forhold til nivå og skolering. Videre utdanning skjer i samarbeid med LD fram til autorisasjonsprøve i august år 2. Se for øvrig detaljert beskrivelse på FKF's nettsider.

8. AUTORISERING, AVAUTORISERING AV DOMMERE.

8.1. Autorisasjon og avautorisering.

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i NKK.

8.2. Opprettholdelse av dommerautorisasjon.

Det kreves hovedmedlemskap i en av NKKs medlemsklubber for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Nyautoriserte dommere må ha minimum 15 dommerdøgn i løpet autorisasjonsåret og de to påfølgende år etter bestått autorisasjonsprøve for å opprettholde autorisasjonen. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegg om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kapittel 7. Dommer som flytter fra Norge permanent skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

8.3. Regodkjenning.

Avautoriserte dommere som ønsker regodkjenning må gjennomføre minimum et kandidatarbeid i hver klasse. Alle må bestå en enkel teoriprøve. FKF kan fastsette strengere krav dersom de finner det nødvendig.

9. JAKTPRØVESKJEMAET – TALLKARAKTERER

Det er tre hovedegenskaper som skal bedømmes tallmessig:
Søksegenskaper, viltfinnerevne og fuglebehandling.

Fuglebehandling (Tallkarakter for hvert fuglearbeid)		Presisjon								
		Reising								
Godkjent reising										
							Sum			
Slipptid							Jaktlyst			
Stand m/makker							Fart			
Stand u/makker							Selvstendighet			
Tomstand							Søksbredde			
Makkers stand							Reviering			
Sjånse på fugl							Samarbeid			
							Sekundering (antall)	Spontan		
								Går forbi		
							Apport	Godkjent = 1	Ikke godkj = 2	
							Rapport spontan			
							Adferd	Ikke ønsket		
							Premie	CACIT	ResCacit	CK
								Finale	Semifinale	ÆP

Prøvested: Dommer: Dommer:

Kreator Kommunikasjon AS - www.kreator.no Tlf: 3208 2560 (30 - 6/10)

JAKTLYST

1. Mangler intensitet
2. Lav intensitet
3. Moderat intensitet
4. God intensitet
5. Høy intensitet
6. Særdeles høy intensitet

FART

1. Lav fart
2. Moderat fart
3. God fart
4. Stor fart
5. Meget stor fart
6. Særdeles stor fart

SELVSTENDIGHET

1. Helt avhengig av makker
2. Meget avhengig av makker
3. Noe avhengig av makker
4. Tendenser til avhengighet
5. Stort sett selvstendig
6. Helt selvstendig

SØKSBRØDDE

1. Liten søksbredde
2. Moderat søksbredde
3. God søksbredde
4. Utmerket søksbredde
5. For stor søksbredde
6. Alt for stor søksbredde

REVIERING

1. Planløst, uten framdrift
2. Alt for tett reviering
3. Tett reviering
4. Utmerket reviering
5. Åpen reviering
6. Alt for åpen reviering

SAMARBEID

1. Totalt førerfiksert
2. Noe bundet til fører
3. Bra samarbeid
4. Utmerket samarbeid
5. Noe egenrådig
6. Samarbeider ikke

STAND M/MAKKER

Her føres antall stand hunden har i reell konkurranse med makker.

STAND U/MAKKER

Her føres stand under utredning, når dommer vurderer det til ikke å være konkurranse om fuglen og på skogs-fuglprøver.

OBS: STAND UMIDDELBART ETTER STØKK: Her føres ikke makkers stand

Sjånse på fugl: Her føres alle reelle muligheter hunden har til å finne fugl.

PRESISJON i retning eller lengde

1. Meget upresis
2. Upresis
3. Noe upresis
4. Presis

APPORT

1. Godkjent
2. Ikke godkjent

REISING

1. Nektet
 2. Svært forsiktig
 3. Forsiktig
 4. Kontrollert
 5. Villig
 6. Djerv
- OBS:** Fylles ikke ut ved tomstand

ADFERD: Ved ønsket adferd krysses det av og forholdet beskrives i teksten.

PS! For de tre første egenskapene er høyeste tallverdi uthevet for å understreke at det er en viss forskjell i bedømmelsen av disse i forhold til de tre neste der tallverdi 4 er uthevet for å angi at dette ansees som den mest ønskelige utførelse.

IB = Ikke bedømt

Slipptid: Total slipptid noteres i hele minutter. Skjemaet har rubrikker for hvert slipp slik at antall minutter per slipp kan noteres. Totaltid summeres i høyre kolonne.

De etterfølgende 6 rubrikker skal fylles ut etter endt bedømmelse. Tallene angir hundens scor for hver egenskap. Tallene som er *uthevet* angir høyeste tallverdi (mest ønskelige utførelse) for hver egenskap.

Søksegenskaper.

Jaktlyst: Intensitet, kontinuitet, effektivitet, konsentrasjon samt utholdenhet i søket bedømmes. Stigende skala fra 1-6, hvor 1 er mangler intensitet og 6 er særdeles høy intensitet.

Fart: Ren bedømmelse av hundens fart i søket. Stigende skala fra 1-6, hvor 1 er lav fart og 6 er særdeles stor fart.

Selvstendighet: Hundens evne til å søke uavhengig av makker bedømmes. Stigende skala fra 1-6, hvor 6 er helt selvstendig.

For de tre første egenskapene er høyeste tallverdi uthevet for å angi at skalaen er stigende i intensitet. Det er en viss forskjell i bedømmelse av de 3 første, i forhold til de neste 3 der tallverdi 4 er uthevet for å angi at dette anses som den mest ønskelige utførelse.

Søksbredde: Hundens evne og vilje til å slippe seg ut i bredden bedømmes. Angir økende bredde fra 1-6, hvor karakteren 4 representerer den mest ønskelige søksbredden. Dette har ikke med antall meter å gjøre, men må ses i forhold til terreng og biotoper.

Reviering: Beskriver terrengdekningen i forhold til vind og biotop samt framdrift og dybde. Karakteren 4 representerer optimal reviering. Høyere karakter enn 4 sier at hunden blir noe åpen i søket, mens lavere karakter betyr at revieringen blir for tett.

Samarbeid: Hundens evne til å jakte i kontakt med sin fører bedømmes. Karakter 4 beskriver et optimalt samarbeid mellom hund og fører. Lavere karakter sier at hunden er opptatt av fører, mens høyere karakter sier at hunden er egenrådig. Dette dreier seg om samarbeid i søket, *ikke når hunden er i kontakt med fugl.*

Stand med makker: Her føres antall stand hunden har i konkurranse med makker, selvfølgelig også i kvalitetsklasser.

Denne kolonnen skal *ikke* brukes på skogsfuglprøver eller ved stand under utredning. Det er opp til dommerens skjønn å vurdere om det er en reell sjanse for begge hundene når den ene hunden tar stand.

Stand uten makker: Her noteres det stand når hunden ikke har noen makker: På skogsfuglprøver og stand under utredning i alle prøvegreiner. Når hunden tar stand umiddelbart etter støkk, skal det noteres for stand uten makker.

Makkers stand: Her føres antall stand makker har når det etter dommers mening er reell konkurranse om fuglen. Det er opp til dommerens skjønn å vurdere om det er reell konkurranse mellom hundene når den ene hunden tar stand. Stand umiddelbart etter slipp og stand når makker samtidig har stand kan være eksempler på når det ikke skal noteres i denne rubrikken. Videre skal det ikke noteres for makkers stand når en hund støkker seg inn i en situasjon. Stand umiddelbart etter støkk skal i denne sammenhengen betraktes som makkers støkk og dermed ikke belastes som makkers stand. *I selve bedømmingen er det selvfølgelig opp til dommeren å vurdere hvordan makker skal belastes.*

Tomstand: Antall stand uten at hunden kan presentere fugl telles. Stand på hare, død rype o.l. føres ikke som tomstand. Feil fokus kan føres på jaktlyst. (f.eks stor interesse for ikke tellende vilt, bekkasin, smånagere mm)

Sjans på fugl: Her føres alle reelle muligheter hunden har til å finne fugl. Dette blir ført i DogWeb Arra, men det kommer ikke med i DogWeb.

Fuglebehandling

Det er to rader for å registrere kvaliteten på fuglearbeidet: En for å markere at hunden har fått godkjent reis, og en hvor reisen skal kvalitetsvurderes.

Godkjent reis: Her krysses det av når dommeren har godkjent en reis. En kan få tilfeller hvor hunden etter stand på ordre tar et skritt fram og fuglen går. En kan da ikke frata hunden reis på arbeidet, men kan ikke si noe om hunden er frisk eller forsiktig i reisen. Det skal da krysses av for godkjent reis, men ikke fylles ut tall i rubrikkene for reis under raden Fuglebehandling og heller skrive IB (Ikke bedømt).

Reis av fugl: Reisen skal nå uttrykkes på en skala fra 1 til 6. Det er viktig at dommerne vurderer kvaliteten på reisen, uten å tenke premiegrad. En kontrollert reis kan under visse forhold jaktmessig være det beste, så ikke alle toppremier må nødvendigvis ha djerv reis.

Skala:

- 1 = Nekter
- 2 = Svært forsiktig
- 3 = Forsiktig
- 4 = Kontrollert
- 5 = Villig
- 6 = Djerv

Denne kvalitetsvurderingen skal bare fylles ut når dommeren føler seg sikker på å ha et grunnlag for å kvalitetsvurdere reisen. Hvis ikke fuglearbeidet blir på en slik måte at dommer føler seg sikker på om dette var en villig eller forsiktig reising, skal det krysses av for godkjent reis, mens det føres «ikke bedømt» (IB) i raden for kvalitetsbeskrivelse av reisen. Det føres inn en tallkarakter for reising for hvert fuglearbeid dommeren kan kvalitetsvurdere reisen i. Ved stand uten resultat skal det ikke fylles ut i disse rubrikkene. Unntak dersom hunden nekter å gå fram da det skal gis karakter 1 for reis.

Presisjon: En 4-delt skala for registrering av hundens presisjon i hvert fuglearbeid. Skalaen er stigende med 1 for meget upresis og 4 som presis. Ved tallkarakterfastsettelse for presisjon skal dommeren bare ta hensyn til presisjon i retning, ikke i lengde. I selve bedømmingen må dommer også ta hensyn til presisjon i lengde.

Skala:

- 1 = Meget upresis i retning til fugl
- 2 = Upresis i retning til fugl
- 3 = Noe upresis i retning til fugl
- 4 = Presis i retning til fugl

Det skal alltid fylles ut tallkarakter for presisjon ved fuglearbeid. IB kan ikke benyttes ved godkjent fuglearbeid. Det føres inn en tallkarakter for presisjon for hvert fuglearbeid

En kan da få godkjente fuglearbeider med reising og premie på en hund uten at det er fylt ut tallkarakter for reising. I rubrikken for godkjent reising skal det imidlertid krysses av hvis det etter dommers mening er hundens bevegelse som får fuglen på vingene. Ved stand skal det alltid fylles ut tallkarakter for presisjon.

Dommerkonferanse har diskutert vurdering av presisjon slik:

Det er opp til dommer å vurdere om en hund står så upresist at det bedømmes som tomstand og sjanse på fugl i stedet for stand.

Dommerkonferanser har bestemt at når fuglen letter 180 grader bak hunden defineres dette som tomstand / sjanse på fugl, også når fugl letter like bak hunden. Selv om man kunne ha skutt fuglen, er hundens prestasjon for dårlig.

Den skal jo peke på fuglen, og ikke vekk fra fuglen. Dette har med vurdering av om prestasjonen holder klassenivå og om det er slike hunder man ønsker å premiere.

I VK kan man ikke godkjenne fuglearbeid med 2 i presisjon, derimot kan det premieres med 1 i presisjon i kvalitetsklasser.

Eksempel 1: Stand: Hunden nekter å gå frem på ordre, ingen fugl observeres i situasjonen. Det føres 1 (Nekter) i kolonnen for reising.

Eksempel 2: Stand: Hunden nekter å gå frem på ordre, fugl letter idet fører får siste sjanse til å gi reis. Slippet er ikke over. Det føres IB (Ikke bedømt) i kolonnen for reising. Hunden er ikke avsluttet og dommeren kan enda ikke med sikkerhet si hvilken kvalitet hunden har på reisen. Selv om hunden her har hatt sjansen til å vise reis og dommeren kan ha et inntrykk av at dette er en forsiktig reiser, så er hunden enda ikke avsluttet på grunn av sin forsiktighet. Hunden blir muligens reddet av at fuglen letter. Usikkerheten rundt vurderingen av kvaliteten på hundens reis gjør imidlertid at man skal føre IB og ikke kvalitetsvurdere hundens reis i denne situasjonen. Det føres tallkarakter for presisjon. Det føres 1 stand (med eller uten makker). Hvis hunden har makker belastes denne 1 makkers stand.

Eksempel 3: Stand: Hunden nekter å gå fram på ordre, slippet er ansett som avsluttet, og det letter da fugl presist foran hunden. Det føres 1 (Nekter) i kolonnen for reising. Det føres ingenting i kolonene for presisjon og viltfinnerevne (egne og makkers stand) da slippet er avsluttet.

*Eksempel 4: Stand, hunden reiser fugl selvstendig.
Det føres tallkarakter for presisjon, men ingenting for reis. (En hund som reiser selvstendig er nesten alltid presis).*

*Eksempel 5: Stand, fugl letter før situasjonen blir jaktbar.
Det føres tallkarakter for presisjon dersom denne kan vurderes.*

*Eksempel 6: Stand, hunden ringer og det letter fugl i situasjonen.
Det føres 1 for reis og 4 for presisjon.*

Apport og sekundering: Godkjent apport markeres med 1, ikke godkjent med 2. Sekundering noteres som spontan eller at hunden går forbi makker.

Rapport: Spontan rapport skal noteres. Innkalt rapport skal det ikke noteres for. I bedømmingen og vurderingen av en hunds rapport skilles det ikke mellom innkalt og spontan rapport.

Adferd: Det krysses av når hunden viser uønsket adferd, og forholdet beskrives i tekstdelen. Raseklubbene ønsker at man skal ha lav terskel på å registrere forhold man mener kan ha interesse for avlsrådene.

Premiegrad: Premiegraden skal avmerkes her, selv om den i tillegg er notert i tekstdelen av kritikken.

Ved kort slippetid eller ved andre forhold som gjør at dommer ikke kan kvalitetsvurdere en søksegenskap, skal det skrives IB – ikke bedømt. Det er fullt mulig å bare bedømme og tallfeste enkelte av egenskapene.

NB! Forklaringen til de enkelte tallverdier for egenskapene er gjengitt på baksiden av kritikkskjemaet.

10. UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA.

Dommeren forplikter å følge de retningslinjer og anvisninger som gis når det gjelder utfylling av kritikkskjema.

10.1. KRITIKKSKRIVING.

Jaktprøvere reglene pålegger dommeren å bedømme hundens bruksegenskaper, og beskrive hundens prestasjoner. Kritikken skal med andre ord - kort og beskrivende - gi et bilde av hundens bruksegenskaper. Formålet med skriftlige kritikker er at også andre enn de dommere som har dømt hunden, skal kunne lese seg til hundens prestasjoner, og gjennom en vurdering av flere uavhengige kritikker danne seg et bilde av hundens kvalitet.

10.2. KRITIKKENS INNHOLD.

Kritikken skal på en opplysende og nyansert måte fortelle hva hunden har utrettet, og hvordan dommerne vurderer dette. Den skal inneholde *faktiske* opplysninger, ikke antagelser, «ønsker», forklaringer eller bortforklaringer. Det skal være samsvar mellom innhold i den skrevne kritikken og premiegraden.

10.3. KRITIKKSKJEMAET - MAL FOR KRITIKKSKRIVING.

Kritikkskjemaene er utstyrt med felt for tallkarakterer, og er beskrevet i punkt 14. Tallrubrikkene kan imidlertid også fungere som et hjelpemiddel for den fortløpende kritikkskrivingen. Kritikken er bygd opp gjennom en systematisert beskrivelse av de enkelte funksjoner som skal vurderes. Det er viktig at systematikken fungerer som en mal som tas i bruk hver gang du begynner på en ny

kritikk. Kritikken bør bygges opp med følgende innhold, gjerne beskrevet i denne rekkefølge:

Jaktlyst: En beskrivelse av hundens intensitet, effektivitet, konsentrasjon samt evne til utholdenhet.

Fart: En beskrivelse av hundens hurtighet, hvor raskt og effektivt den beveger seg i terrenget, der det i vurderingen bør tas hensyn til terrengetype, kjerr, åpent lende, om det er tungt eller lett å løpe, oppoverbakke, nedoverbakke osv.

Stil: Et synsinntrykk basert på estetiske vurderinger, som også har nær sammenheng med foregående punkt. En beskrivelse av hundens eleganse, smidighet, måten den beveger seg på, samt stil i stand og fuglearbeid.

Reviering: En beskrivelse av hundens evne til å utnytte vind og terreng - planmessighet - bredde, dybde i slagene samt fremdrift.

Viltfinnerevne og fuglebehandling: En beskrivelse av hundens effektivitet, evne til å finne fugl, lokalisering, hundens stand, reising, ro i oppflukt og skudd, samt utredning.

Konklusjon: Kan benyttes i de tilfeller der kritikken ferdig skrevet, ikke klart gir uttrykk for det bilde en ønsker å gi av hunden. I en godt skrevet kritikk er det vanligvis ikke behov for noen konklusjon. Av og til kan det imidlertid utilsiktet oppstå uoverensstemmelse mellom kritikk og premiegrad. I slike tilfeller kan en konklusjon rette på noe som tidligere er skrevet, avrunde eller forklare noe kritikken ikke har beskrevet. Sist, men ikke minst, er det viktig å påse at jaktprøvereglenes krav til premiering er oppfylt, og at dette går klart fram av kritikken. Det er slett ikke sjelden å oppleve kritikker hvor det er utelatt at hunden har tatt stand - at fugl letter, - at det er skutt over den osv.

10.4. DISPOSISJON OG UTFORMING.

Kritikken skal være lett å lese, klar og konsis, men samtidig nyansert. Ved lesing skal man få et klart bilde av hva som er skjedd i slippet, og hvordan dommeren vurderer dette. Dommere har ulike forutsetninger og evner til å registrere, gjengi og utforme et hendelsesforløp skriftlig. Bare noen få har fra naturens side evnen til å registrere, sortere inntrykk, og forme disse skriftlig slik at innholdet kan presenteres som en tilnærmet ideell kritikk. Det kan være praktisk å innøve en viss form for standardisert kritikkskriving. Etter hvert oppnås den rutine og sikkerhet som i neste omgang gjør det lettere å nyansere og variere ordbruken.

Fordelen med standardisering er at dommere flest sparer tid og at kritikkene blir mer sammenlignbare og ensartet. Ulempen kan være at de blir kjedelige å lese. Kritikken skal formes som et *helhetsbilde* av hundens prestasjoner i løpet av dagen, og ikke slipp for slipp.

EKSEMPEL PÅ STANDARDISERT KRITIKK:

Rex jakter intenst og konsentrert i stor fart og med lett elegant stil og aksjon. Dekker det åpne terrenget med krevende vegetasjon på en erfaren og fornuftig måte i god kontakt med fører. Behersker alle vindretninger. Stand. Reiser noe forsiktig stort kull. Ro i oppflukt og skudd. Utreder tilfredsstillende. Har senere sjanser på fugl som den ikke utnytter. En god jakthund som tildeles 3 pr. AK.

Fart, stil, aksjon, reviering, kontakt og samarbeid er funksjoner som det er relativt enkelt å beskrive. Adjektivene som beskriver *hvor bra* den enkelte disiplin er utført, kan lett byttes ut for å gi et annet bilde. **BRUK ORDFORRÅDET!** Dommeren må bestrebe seg på å gi uttrykk for *sitt* syn på den hunden som bedømmes. Etter hvert som rutine opparbeides, kommer også ønsket om variasjon og nyansering av kritikkene, og det er egentlig svært få begrensninger i måten disse kan skrives på. Beskrivelsen av *fuglearbeidet* har vanligvis en nokså standardisert uttrykksform. Det bør imidlertid beskrives så *presist* som mulig, noe som i seg selv gir nyanseringer, og som kan bidra til å skille ulike prestasjoner. Fuglearbeidet omfatter det som skjer fra hunden *lokaliserer* viltet, tar stand, reiser, er rolig i oppflukt og skudd, og eventuelt apporterer. Ved gjentatte like fuglearbeider er det ikke nødvendig å referere disse enkeltvis. Det er tilstrekkelig å beskrive det første arbeidet, og deretter skrive at hunden senere har flere (gjentatte) fuglearbeider, og beskrive kvaliteten på disse (eks.: flere perfekte fuglearbeider). Da er det ofte verre å skrive noe om *viltfinnerevnen*, til tross for at dette er hundens viktigste egenskap. Likeledes er *utredning* en disiplin som ofte overses, men berører egenskaper som går på hundens *effektivitet*, og skal derfor ofres oppmerksomhet. *Effektivitet* = *viltfinnerevne*, og er således den viktigste enkeltdisiplin hos fuglehunden. Til slutt er det viktig å huske på å fylle ut prøvetiden, antall slipp, sekunderinger, apport og øvrige funksjoner som prøveskjemaet beskriver. *En godt skrevet kritikk bør være logisk oppbygd, kort og konsis, inneholde alle vesentlige momenter, og samtidig gi et nyansert og levende helhetsinntrykk av hundens prestasjoner den dagen.*

Spesielt for vinnerklassekritikker.

Det som hittil er beskrevet gjelder for kvalitetskritikker (UK og AK), ***men i det alt vesentlige også for vinnerklassekritikker.*** Innhold og disposisjon er lik. I tillegg skal VK-kritikken beskrive hvem makkeren er og selve konkurransen mellom hundene som er i slipp. Vanligvis er VK-kritikkene noe kortere og mindre

nyansert enn AK/UK-kritikkene. Det spesielle med VK-kritikkene er beskrivelsen av konkurranseforholdet mellom de hundene som har slipp sammen.

Dommerutvalget tilrår at kritikkskriving i VK gjennomføres på følgende måte:

- De premierte hundene skal ha kritikker som også beskriver konkurranseforholdet mellom hundene.
- For de hundene som ikke blir premiert skal alt unntatt den beskrivende teksten fylles ut og leveres til deltaker når hunden er ferdig bedømt.
- Det skrives en «dreiebok» der konkurransen beskrives fortløpende slipp for slipp.
- Underskrevet dommerbok og dreiebok leveres arrangøren.

Kritikkskriving i praksis.

Kritikken må i praksis *forberedes* mens slippet pågår. Vanligvis i de siste minuttene før slippetiden er ute. Det er god anvendelse av tid å samsnakkes med meddommer, gjøre seg opp en mening om hundene, og utforme kritikken slik at den er klar til nedskrivning så snart slippetiden er ute. På denne måten brukes minimal tid til skriving. *Husk at jo kortere tid det brukes til å skrive kritikker, jo mer tid blir det til å prøve hundene!*

En rask og konsis dømming, hvor dommerne hele tiden demonstrerer at de er enige, bidrar til å underbygge deres vurderinger av hundenes prestasjoner, og hjelper til med å fjerne eventuelle tvil og misoppfatninger som måtte være til stede blant prøvedeltakerne.

Det er god praksis å gjøre kritikken så kort som mulig. Det er lettere å gjøre tilføyelser - enn å fjerne inntrykket av noe som måtte være for mye skrevet.

10B. UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA PÅ APPORTPRØVER.

Dommeren forplikter seg å følge de retningslinjer angitt i dommerhåndbok når det gjelder utfylling av kritikkskjema.

10B.1 Kritikkskriving.

Jaktprøvereglene pålegger dommeren å beskrive hundens prestasjon på et eget kritikkskjema. Kritikken skal gi et bilde av hundens prestasjon og bruksegenskaper og formålet med kritikken er at andre enn dommeren skal kunne gjøre seg opp et bilde av ekvipasjens prestasjon og de iboende egenskapen til hunden.

Trekktabellen er et hjelpemiddel, men det er først og fremst dommerens subjektive skjønn som avgjør premiegrad. Dommeren skal etterstrebe en fyldig beskrivelse av hundens prestasjon, men kort kritikker kan skrives ved behov.

10B.2 KRITIKKENS INNHOLD.

Kritikken skal på en nyansert måte beskrive hundens prestasjon og dommerens vurdering av denne. Kritikken skal inneholde faktiske observasjoner, ikke antakelser. Kritikkskjema består av en prosadel og egenskapsbeskrivelser ut i fra en tallskala og det skal være samsvar mellom disse.

10B.3 UTFYLLING AV KRITIKKSKJEMA.

Kritikkskjema er delt opp i to hoveddeler, en prosadel som beskriver hundens prestasjon og en poeng- og tallskala som beskriver hundens prestasjon og egenskaper. Prosadelen består av tre deler: vann- søk og sporapport. **Det er kun vann- og søkapport som skal utfylles i UK-klassen, alle tre øvelsene i AK-klassen skal utfylles.** Kritikkskjema har 4 ulike tallskalaer: vannpasjon, svømmeferdighet, søksintensitet og spointensitet.

Prosadelen skal bygges opp slik at alle de viktigste elementene til hundens prestasjon beskrives i de forskjellige øvelsene.

Vannapport I vannapportøvelsen skal hundens beherskelse i kast/skudd beskrives, villighet til å gå i vannet, svømmeferdighet, villighet til å gripe fuglen, retur til fører og avlevering. Begreper som brukes i denne øvelsen kan være: rolig i skudd og kast/går i skudd eller kast, går villig i vannet/ nøler i vannkanten/løper langs land/, svømmer godt eller svømmer plaskende med dårlig fremdrift, tar godt grep/tar et forsiktig grep, rask retur/treg retur, kontrollert avlevering/motvillig avlevering.

Eksempel på en kritikk som beskriver et godt vannarbeid: Fido er rolig i skudd og kast, går villig i vannet, svømmer godt rett på fugl, tar godt grep, rask retur, kontrollert avlevering.

Eksempel på et vannarbeid med mangler: Fido er rolig i skudd, men går i kastet, nøler i vannkanten, løper langs land før han går forsiktig i vannet, svømmer plaskende og med dårlig fremdrift, tar et dårlig vingegrep, treg retur, motvillig avlevering.

Søkkapport. Under søkkapport skal hundens evne til å lokalisere fugl(ene) beskrives, hundens bruk av vind, villighet til å gripe fuglen, retur til fører og avlevering. Begreper som brukes i denne øvelsen kan være: finner fugl(ene) ved god bruk av vind/avsøker terrenget usystematisk, tar godt/grep/nøler i opptaket, rask retur/treg retur, kontrollert avlevering/motvillig avlevering.

Eksempel på en kritikk som beskriver en god søkkapport: Max finner fugl(ene) raskt ved god bruk av vind, tar godt grep, rask retur, kontrollert avlevering.

Eksempel på en søkkapport med mangler: Max bruker lang tid på å finne fugl, gjennomgår terrenget usystematisk med lav intensitet, nøler i opptaket, tar et dårlig grep, slipper under returen, tar opp på kommando, slipper ved førers fot. (I AK skal apport av begge fugler beskrives, om de ikke apporteres på samme måte).

Sporrapport

I sporrapporten skal hundens evne til å finne sporet før første merke beskrives, hundens evne til å bruke sporet til å lokalisere fuglen, villighet til å gripe fugl, retur til fører og avlevering. Begreper som brukes i denne øvelsen kan være: finner sporet før/etter først merke, følg spor frem til fugl eller det merket hvor hunden mister sporet, tar godt/grep/nøler i opptaket, rask retur/treg retur, kontrollert avlevering/motvillig avlevering.

Eksempel på en kritikk som beskriver en god sporrapport: Mira finner sporet før første merke, følger det helt frem til fugl som tas opp i et godt grep, rask retur, kontrollert avlevering.

Eksempel på en sporrapport med mangler: Mira finner sporet ved andre merke, følger det frem til tredje merke hvor hun har et lengre tap, finner fugl ved bruk av overvær, nøler i opptaket, tygger under retur, noe rask avlevering.

Kritikkskjemaets andre del er de fire forskjellige tallskalaene: vannpasjon, svømmeferdighet, søksintensitet og sporintensitet.

Vannpasjon: Denne skalaen beskriver hundens vilje til å gå i vannet. Skalaen går fra 1-5 hvor 4 regnes som det mest optimale. Tallkarakteren 1 brukes på en hund som nekter å gå i vannet, 5 på en hund som kaster seg hemningsløst i vannet. Karakterene 2 og 3 brukes om hunder som nøler eller løper langs land. Verdien IB (Ikke bedømt) skal brukes hvis dommeren ikke har grunnlag for å vurdere hundens egenskap.

Svømmeferdighet: Skalaen beskriver hundens svømmeegenskap. Skalaen går fra 1-3 hvor karakteren 3 er den mest ønskelige. Tallkarakteren 1-2 beskriver i hvor stor grad hunden svømmer med oppreist bakpart. Verdien IB (Ikke bedømt) skal brukes hvis dommeren ikke har grunnlag for å vurdere hundens egenskap.

Søksintensitet: Denne skalaen beskriver hundens intensitet i søksarbeidet. Skalaen går fra 1-5 hvor 4 er det optimale. Karakteren 1 brukes om en hund som ikke vil søke, 5 om en hund som søker i oppjaget temp og karakterene 3-4 hvor intensiteten er lavere enn ønskelig. Verdien IB (Ikke bedømt) skal brukes hvis dommeren ikke har grunnlag for å vurdere hundens egenskap.

Poengskala: Dommeren kan gi 0-10 poeng i de tre ulike øvelsene og det er viktig å bruke hele skalaen. For å kunne gi en 1. premie apport må hunden MINST ha fått 8 poeng i alle øvelser, for å kunne få en 2. premie MINST ha fått 6 poeng i alle øvelser og for å kunne bli tildelt en 3. premie MINST ha fått 4 poeng i alle øvelser. 0 poeng gis hvis hunden overhodet ikke er interessert i utføre øvelsen, poengene 1-3 brukes for å beskrive hvor nært hunden var i å bestå øvelsen.

Adferd: Hvis dommeren observerer uønsket adferd som for eksempel aggressivitet mot andre hunder eller mennesker skal det hukkes av i rubrikken «Ikke ønsket».

Avslutningsvis skal kritikkskjema signeres, påføres dommernummer, dato og prøvested.

11. TERMINOLOGI.

Apportere: Når hunden finner eller tar fugl som er levende, skadet eller død, og bringer denne til fører.

Antrekk: Å trekke an på fugl eller lukt av fugl, for siden eventuelt å gå inn i stand. Antrekk er hundens fremrykking mot fugl eller lukt av fugl, for eventuelt å ta stand på denne. Det er hensikten med hundens fremrykking som avgjør om det er antrekk eller avanse.

Avanse: Bevisst og målrettet bevegelse fram mot viltet etter at den har tatt stand - til ny stand. Dette kan gjentas flere ganger avhengig av avstanden fram til fuglen. Avanse kan skje på ordre eller på hundens eget initiativ.

Blinke: Hund som bevisst unngår fugl. Opplevs ofte ved at hunden i stedet for å ta stand, forlater området eller går tilbake til jegeren.

Fallapport: Når hunden går i fallet - apporterer spontant ved synet av fugl som felles. Lar seg i praksis ofte ikke skille fra knallapport.

Feit sjanse: Uttrykket «en feit sjanse» bør ikke brukes, det er en høyst usikker vurdering.

Fot eller beitefot: Lukt fra fugl på bakken.

Henge/kontrollere: Hund som ikke søker selvstendig, men henger etter, foran eller på siden av makker. Brukes også når en hund følger sporet til den andre hundens søksmønster.

Knallapport: Når hunden går i skuddet for å hente den skutte fuglen. Lar seg i praksis ofte ikke skille fra fallapport.

Kuvende: Hund som vender feil vei på vinden. Vender *med* vinden i stedet for *mot* vinden, noe som resulterer i at hunden går opp det samme terrenget flere ganger. Det gjør søket mindre effektivt.

Markere: Hunden reagerer på teft av fugl, uten å ta stand. Uttrykket "markere fugl i veden", som brukes når hunden står ved foten av et tre og bjeffer på en fugl i toppen av det, er et eksempel på dette.

Lett fugl: Fugl som ikke trykker, men letter på langt hold for hund eller fører.

Los: Uttrykket er hentet fra harejakt, hvor hunden skal forfølge springende hare og tilkjenner dette ved å gjø. Brukt om fuglehund betyr dette at hunden går i søk eller forfølger fuglen gjøende.

Låse seg: Hund som står og som på ordre nekter å gå fram.

Rapport: Når hunden går ut av stand, henter jegeren og fører denne tilbake til området og tar ny stand.

Reel sjanse: En reell sjanse på fugl defineres som fugl som beviselig er i anvist terreng og som dommer vurderer at hunden har hatt mulighet til å ta stand på.

Reise fugl: Når hundens bevegelse får fuglen på vingene.

Ring: Når hunden står, men unngår å reise fuglen ved å foreta en omgående bevegelse rundt fuglen i stedet for å gå rett mot den. Dette er et tegn på viltskyhet. I prøvesammenheng skal man være helt sikker på at det er ringing hunden foretar seg før begrepet brukes. Er man usikker, kan situasjonen beskrives: På reisingens ordre slår hunden til side og fester ny stand. På ny ordre gjør hunden det samme.

Rote: Når hunden bruker lang tid på et begrenset område.

Sekundere: Når hunden stopper og blir stående ved synet av en annen hund som står.

Støkk: Når hunden ubevisst og utilsiktet kommer i skade for å ta opp fugl.

Stand: Når hunden, stivner til og blir stående med nesen pekende mot der den tror fuglen ligger. Det er opp til dommer å avgjøre om en hund har stand, fører trenger ikke å melde fra om dette når dommer ser hunden. Videre er det opp til dommer å avgjøre om hunden reiser på en jaktlig måte i samarbeid med fører, dommer trenger ikke å høre reisingens ordren.

Stjele stand: Når hunden bevisst går forbi en hund som har tatt stand og på den måten stjeler situasjonen fra den. Dette gjelder uavhengig om den stående hund har fugl foran seg.

Ved bedømmelse av situasjonen er det viktig å være oppmerksom på hundens muligheter til å registrere hunden som står. Er du i tvil om hunden som kommer til i situasjonene har registrert den stående hund, bør du være forsiktig med å la forseelsen være utslagsgivende.

Det kan ikke forlanges at en hund skal sekundere dersom makkens stand ikke er fast.

Spikre fugl: Brukes også når hunden følger på løpende fugl og får denne til å trykke.

Tomstand: Når hunden står tomt - uten at det påviselig er fugl. Uttrykket «stand uten resultat» brukes også. En tomstand skal tas med i vurderinga av hunden, men må vektes opp mot hundens øvrige prestasjoner.

Utrede: Når hunden avsøker nærområdet etter en fuglesituasjon eller en støkk for å undersøke om det kan ligge flere fugler i området.

12. NORSK JAKTCHAMPIONAT (NJCH).

Vedtatt av raseutvalget 5/12-2018.

GRUPPE 7 – STÅENDE FUGLEHUNDER

Samtlige raser:

Foruten å ha oppnådd 25 poeng på jaktprøve i Norge etter nedenstående regler og oppnådd Very Good på offisiell utstilling etter fylte 24 mnd, må hunden i ha oppnådd et av følgende kriterier: ÆP på skogsfuglprøve, CACIT, Reserve-CACIT, 3 x CK eller 1. AK fullkombinert jaktprøve for stående fuglehunder. Alle CK til jaktchampionat må være oppnådd etter 1.1.2010

Poengberegning:

Det gis poeng etter følgende kriterier:

1. premie UK	2 poeng
(maks 2 x 1. UK teller til jaktchampionat)	
1. premie AK	3 poeng
1 premie AK fullkombinert	5 poeng
1. premie Norsk Derby kvalifisering	2 poeng
2. premie Norsk Derby kvalifisering	1 poeng
1. premie Norsk Derby semifinale	3 poeng
2. premie Norsk Derby semifinale	2 poeng
3. premie Norsk Derby semifinale	1 poeng
1. premie Norsk Derby finale	5 poeng
2. premie Norsk Derby finale	4 poeng
3. premie Norsk Derby finale	3 poeng
4. premie Norsk Derby finale	2 poeng
5. premie Norsk Derby finale	1 poeng
1. premie Unghund Grand Prix	3 poeng
2. premie Unghund Grand Prix	2 poeng
3. premie Unghund Grand Prix	1 poeng
1. premie Sør Norsk Mesterskap	3 poeng
2. premie Sør Norsk Mesterskap	2 poeng
3. premie Sør Norsk Mesterskap	1 poeng
1. premie kvalifisering Arctic Cup (AC) / Norsk Unghundmesterskap Lavland (NUL)	2 poeng
2. premie kvalifisering AC/NUL	1 poeng

- 1. premie finale/semifinale AC/NUL 3 poeng
- 2. premie finale/semifinale AC/NUL 2 poeng
- 3. premie finale/semifinale AC/NUL 1 poeng

- 1. premie finale AC/NUL (flere enn 60 delt) 4 poeng
- 2. premie finale AC/NUL 3 poeng
- 3. premie finale AC/NUL 2 poeng
- 4. premie finale AC/NUL 1 poeng

Maksimum 10 championatpoeng fra unghundklasse/høystatusløp kan benyttes for Norsk Jakt Championat.

Ved NM-lagkonkurranser får de seks beste hundene individuelt fra 6 til 1 poeng, forutsatt at de har brakt fugl for skudd og at det er skutt over hundene.

Alle hunder som kvalifiserer seg til Norsk Derby finale får 1 poeng.

VK:	1. VK	3 poeng		VK Semifinale:	1. VK	4 poeng
	2. VK	2 poeng			2. VK	3 poeng
	3. VK	1 poeng			3. VK	2 poeng
					4. VK	1 poeng

VK-finale: Premiering fra VK-finale berettiger til poeng som varierer med antall startende hunder etter følgende tabell, max 10 poeng:

Antall	1. VK	2. VK	3. VK	4. VK	5. VK	6. VK
Inntil 30	3	2	1	0	0	0
31 - 40	4	3	2	1	0	0
41 - 50	5	4	3	2	1	0
51 - 60	6	5	4	3	2	1
61 - 70	7	6	5	4	3	2
71 - 80	8	7	6	5	4	3
81 - 90	9	8	7	6	5	4
91 -	10	9	8	7	6	5

Praktisering i VK: Ved registrering av premiering i VK-finale, må totalt antall startende første dag i VK komme fram.

En hund kan på den samme jaktprøven oppnå poeng både fra VK første dag, VK-semifinale og i VK-finale.

Ved lukket prøve gis det championatpoeng bare for premier oppnådd i kvalitetsklasse.

Det gis tilleggs poeng etter følgende skala:

1 UK / AK apport	1 poeng (maks inntil 5 ganger).
CK	1 poeng
CACIT	2 poeng
Res.CACIT	2 poeng
ÆP skogsfuglprøve	2 poeng

Eksempler:

1. AK og ÆP på skogsfuglprøve gir 5 poeng
1. VK finale med 27 startende hunder gir 3 poeng
1. VK finale med 27 startende hunder samt 1. AK apport gir 4 poeng
2. VK finale m/CK med 72 startende hunder gir 8 poeng
1. VK finale m/CK med 59 startende hunder gir 7 poeng
2. VK, samt 6. VK finale med 38 startende hunder ved samme prøve gir 2 poeng
3. VK, samt 2. VK finale med 72 startende hunder ved samme prøve gir 8 poeng

Alternativ for utenlandske jaktchampions:

For hunder som allerede har oppnådd jaktchampionat i utlandet gjelder de samme kravene med unntak av kravet til 25 championatpoeng og 1. premie på utstilling i Norge.

For å oppnå NJ(K)CH kreves følgende:

3 x 1. AK på feltprøve, eller VK-premie som gir like mange poeng som 1. AK i henhold til tabellen under pkt 4.2.3

1 x 1. pr AK apport som må oppnås i samme kalenderår som minst en av de tellende feltpremiene.

1 x Very Good på utstilling AK/VK

